

XXX JORNADA D'AGRICULTURA A PRADA
Universitat Catalana d'Estiu
«El sòl agrari i la seva problemàtica»
Dissabte, 22 d'agost de 2015
Liceu Renouvier de Prada (Conflent)

«La problemàtica de l'accés al sòl agrari»

Josep Montasell i Dorda
Fundació Agrotèrritori

agroterritori

Agroterritori, la fundació de l'espai agrari

Universitat de Girona

UNIÓ DE PAGESOS

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural
Cambra Agrària Territorial de Girona

Fundació de la Pagesia de
Catalunya

AGROTERRITORI és una fundació que treballa sobre la **dimensió espacial** de les activitats agràries. Té com a finalitat principal promoure el coneixement d'iniciatives encaminades a la preservació, desenvolupament i gestió dels **espais agraris** en general, i d'una manera especial els periurbans.

www.agroterritori.org

«La problemàtica de l'accés al sòl agrari»

Josep Montasell i Dorda
Fundació Agrotèrritori

L'ACCÉS A LA TERRA, UNA REIVINDICACIÓ HISTÒRICA

La terra per a qui la **treballa**

La Internacional (L'Internationale) és l'himne revolucionari del socialisme internacionalista.

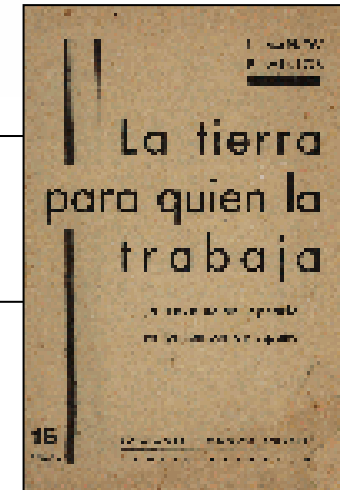
- Lluita de classes socials
- Dret al treball
- Treball digne (no explotació via treball)

[...]

Obrers, llauradors, la batalla
ha començat i finirà,
la terra és per qui la treballa
qui no treballa morirà.

[...]

(Traducció de Maximilià Thous Llorens)

Unió de Rabassaires de Catalunya

Per això, el crit de "la terra per al qui la treballa" mai fou pronunciat pels dirigents de la Unió als anys vint en el sentit en què es popularitzà als anys trenta. Sí que fou pronunciat en la mesura que volia significar la legítima aspiració, compartida pel catolicisme social, que el més òptim havia de ser que la terra arribés a pertànyer al pagès que la treballava a través d'una compra o del pagament d'uns drets. Així s'indicà,

¹⁶¹ *El Fructidor*, 3-12-27; *El Diluvio*, 31-1-28:36. Aragay digué el 1930 que des del 1923 la Unió podia "haver declarat que la terra és d'aquell que la treballa" però que els interessà més trobar una fórmula que s'inspirés en la "justícia més pura i eterna" com "la terra és de tots" i "sols el treball crea drets efectius sobre la terra" (*La Terra*, 27-9-30:1).

Volem viure de la terra

Unió de Pagesos 1er. Congrés (28 de novembre de 1976)

- Necessitat de preus justos. Remuneració al treball esmerçat.
No explotació via preus
- Aproximació camp-ciutat des dels preus

La terra, per a **cultivar-la!** (La tierra, ¡para cultivar-la!)

Ocupació de finques a Andalusia/Parc Agrari del BLL/Jornades d'accès/ etc.

- Retrobar-se amb els orígens
- Subsistència
- Lluita contra planejament depredador de sòl de valor agrari
- Dret al menjar
- Aproximació camp-ciutat des del menjar i la salut

EUROPA PRESS / SANT BOI DE LLOBREGAT

DIÀCRES, 22 DE GENER DEL 2014 - 09:51 H

L'Assemblea d'Aturats de Sant Boi de Llobregat ha iniciat una campanya d'ocupació de terres agrícoles abandonades del parc agrari del Baix Llobregat amb l'objectiu que persones en situació d'atur puguin treballar-les.

Membres de l'assemblea van ocupar dissabte passat una finca d'una hectàrea situada al camí de Ferran Puig de Sant Boi de Llobregat, on han estat diversos dies netejant i condicionant el terreny amb la intenció d'iniciar una activitat agrícola.

No obstant, l'assemblea va abandonar l'ocupació aquest dimarts després que l'arrendatari de la finca s'hi presentés i tingués un altercat amb el grup d'aturats.

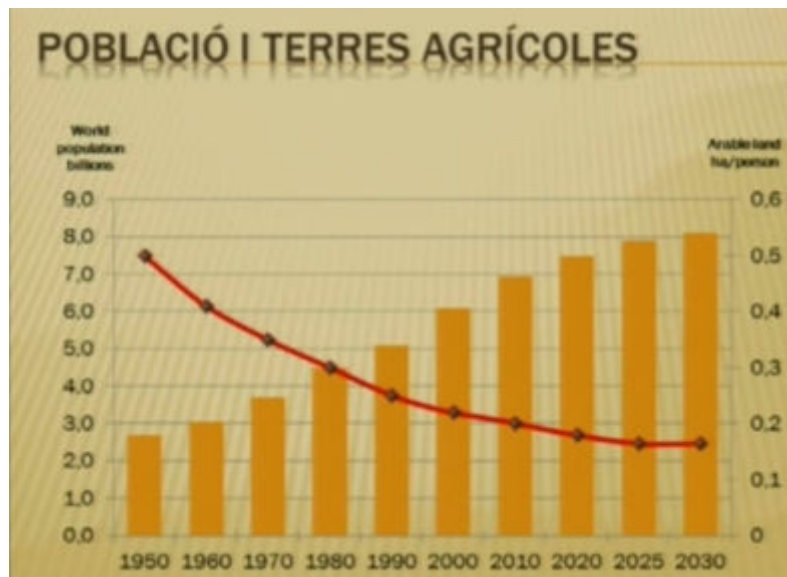
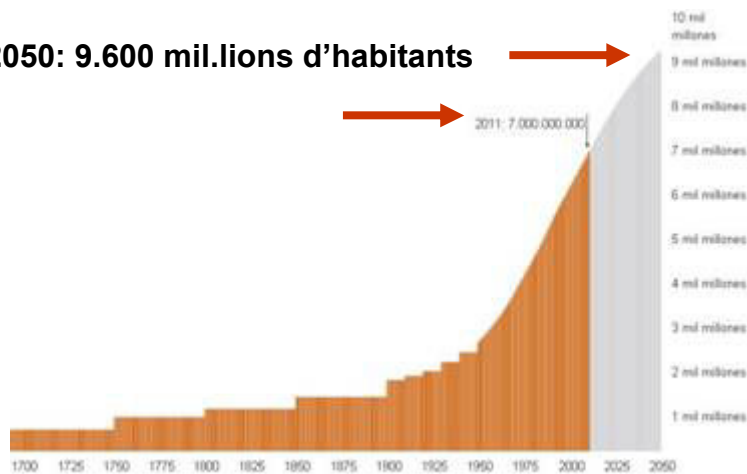
Luis Cabezas, portaveu de l'Assemblea d'Aturats de Sant Boi, ha explicat a Europa Press que "si no és en aquesta parcel·la, serà en altres, seguirem les ocupacions perquè s'han de recuperar les terres abandonades, perquè no es morin i perquè siguin productives".

L'Assemblea d'Aturats, formada per unes 60 persones, pretén arribar a acords amb els propietaris de finques abandonades --calculen que són unes 200 hectàrees de les 3.400 que té el parc agrari-- perquè els permetin cultivar les terres a canvi d'un lloguer.

EL SÒL AGRÍCOLA, UN RECURS ESCÀS

2050: 9.600 mil.lions d'habitants

L'increment demogràfic mundial del 30 % respecte a la població actual.

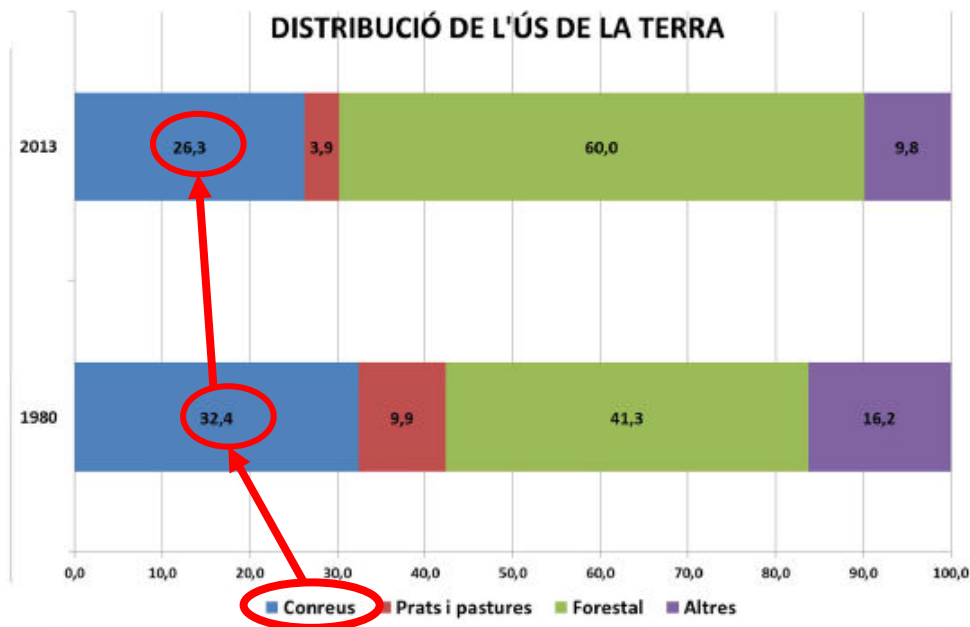
Necesitat d'incrementar un 70 % de producció agrícola para poder-la alimentar

CRISIS DERIVADES DE L'ESPECULACIÓ ALIMENTÀRIA I DE TERRES

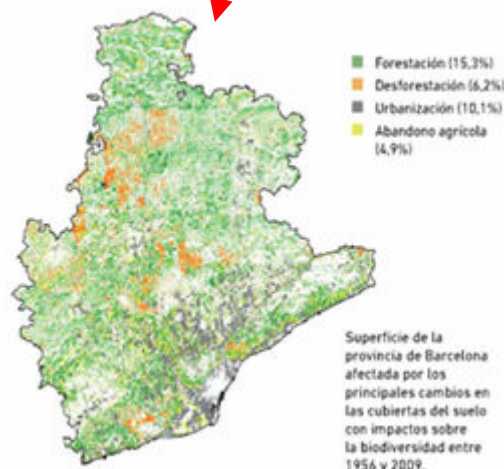
La Xina que era un exportador net d'arròs s'ha convertit en un importador. A l'any 2012 va importar 2,6 milions de tones d'arròs

TIERRAS AGRÍCOLAS POR HABITANTE				
Año	1960	1980	2005	2025
Población mundial	3.000.000	4.400.000	6.500.000	7.900.000
Tierra agrícola por habitante	4.300 m ²	3.000 m ²	2.200 m ²	1.900 m ²

80's i 90's es van perdre a Catalunya més de 134.000 ha de conreus.
Projecte de Llei del sol d'ús agrari

	SAU	Població	m² SAU/hab.
	(milions d'ha)	(milions d'habitants)	
Espanya	24,9	46,5	5.355
Holanda	1,9	16,4	1.159
França	27,5	65,8	4.179
Alemanya	16,9	80,6	2.097
Regne Unit	16,1	64,1	2.512
Portugal	3,5	10,5	3.333
Itàlia	12,7	59,8	2.124
Catalunya	1,1	7,5	1.466

En els darrers 50 anys, la **població** de la província de Barcelona s'ha **incrementat en un 195 %**. De 2,84 milions a 5,55 milions.

En els darrers 50 anys, **superfície urbanitzada** de la província de Barcelona ha **crescut un 330 %**.

En els darrers 50 anys, **superfície de conreu** de la província de Barcelona s'ha **reduït en un 40 %**.

És bo recordar que:

**“SENSE ESPAI AGRARI (terra)
NO HI HA PAGESIA”**

**“AMB ESPAI AGRARI (terres)
HI POT HAVER PAGESIA”**

És bo recordar que:

**“SENSE ESPAI AGRARI (terra)
NO HI HA PAGESIA”**

VOLEM PAGESIA?

**“AMB ESPAI AGRARI (terres)
HI POT HAVER PAGESIA”**

**LA METROPOLITZACIÓ,
LA LITORALITZACIÓ I
LA PERIURBANITZACIÓ,
TRES FENÒMENS A CONSIDERAR
EN LA PÈRDUA D'ESPAIS AGRARIS**

LA METROPOLITZACIÓ

«Les àrees metropolitanes, la nova forma de la ciutat»,

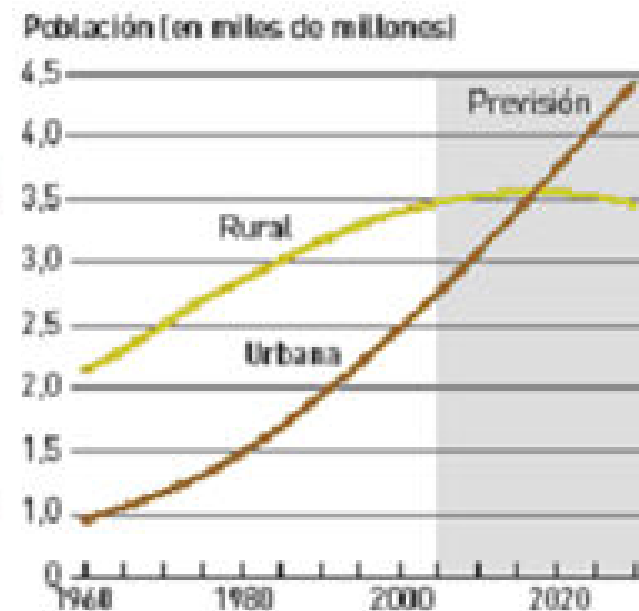

A partir del 2015 la població urbana superarà la població rural

CRISIS DERIVADES DE LES MACROCIUTATS

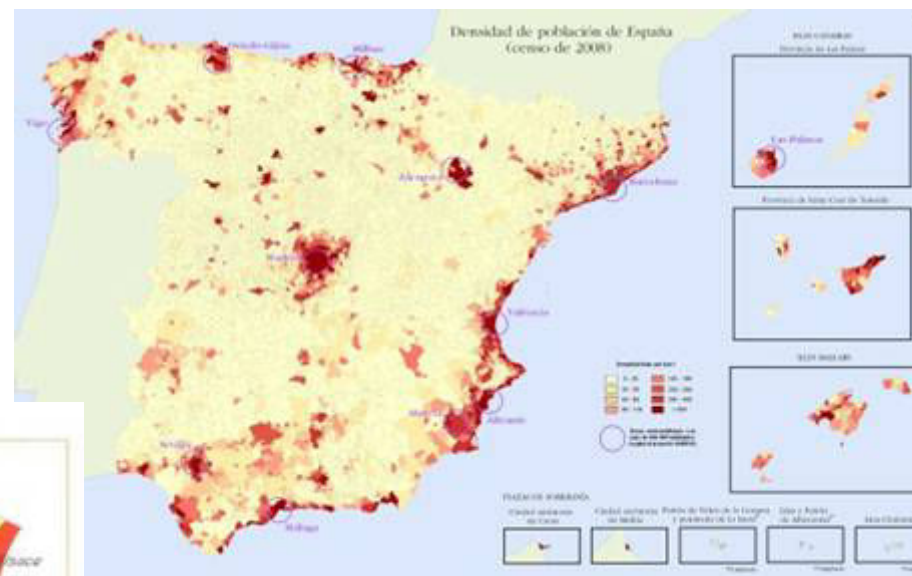
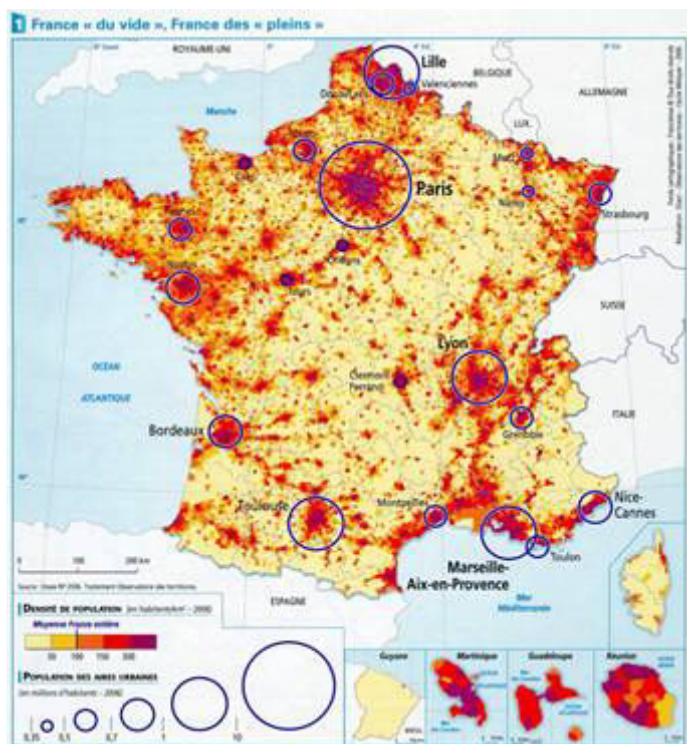
LES CIUTATS, LES GRANS PROTAGONISTES

GOVERN DE LES CIUTATS

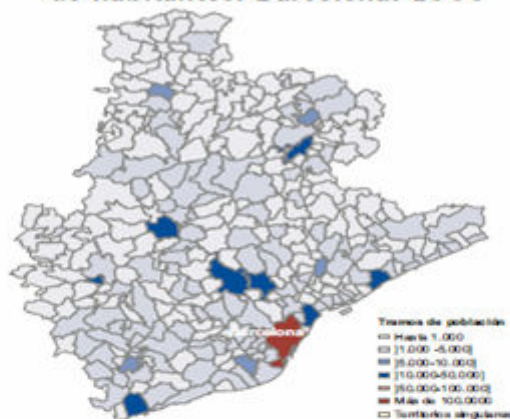
LA METROPOLITZACIÓ

«Les àrees metropolitanes, la nova forma de la ciutat»,

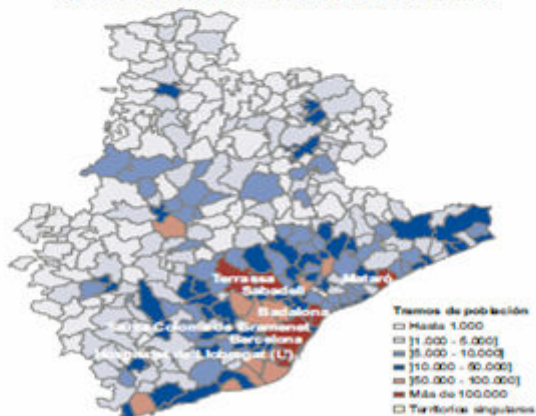
LA LITORALITZACIÓ

Mapa 1. Los municipios según el número de habitantes. Barcelona. 1900

Fuente: INE (censos).

Mapa 2. Los municipios según el número de habitantes. Barcelona. 2006

Fuente: INE (padrón).

LITORALITZACIÓ DE LA POBLACIÓ

METROPOLITITZACIÓ

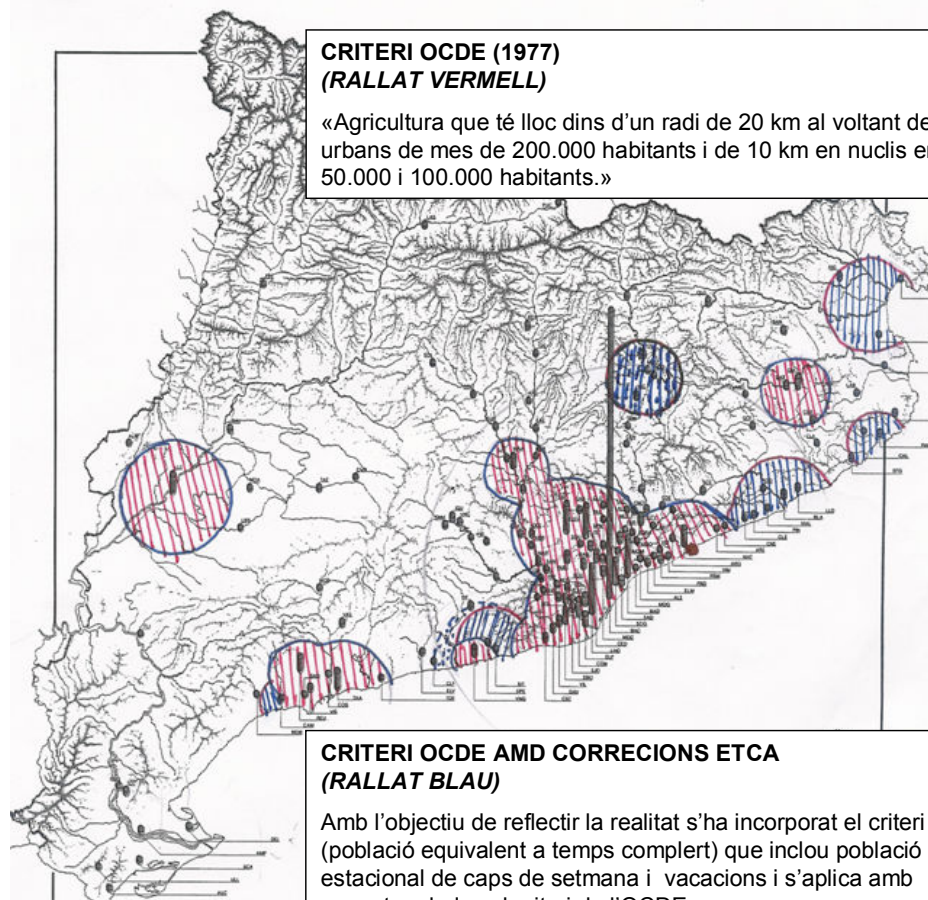
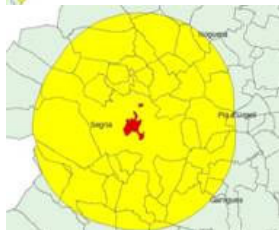
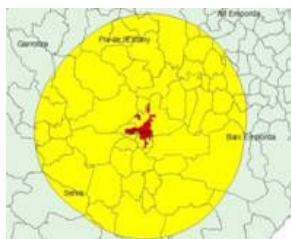
Cuadro 2. Municipios de mayor tamaño en términos de población. 1900 y 2006

1900				2006			
Nº	Municipio	Nº habs.	% total Barcelona	Nº	Municipio	Nº habs.	% total Barcelona
1	Barcelona	539.103	51,2	1	Barcelona	1.605.602	30,2
2	Manresa	23.416	2,2	2	Hospitalet de Llobregat (L')	248.150	4,7
3	Sabadell	23.375	2,2	3	Badalona	221.520	4,2
4	Terrassa	20.195	1,9	4	Sabadell	200.545	3,8
5	Badalona	19.254	1,8	5	Terrassa	199.817	3,8
6	Mataró	18.765	1,8	6	Santa Coloma de Gramenet	119.056	2,2
7	Vilanova i la Geltrú	11.903	1,1	7	Mataró	118.748	2,2
8	Vic	11.635	1,1	8	Cornellà de Llobregat	84.289	1,6
9	Igualada	10.476	1,0	9	Sant Boi de Llobregat	81.368	1,5
10	Vilafranca del Penedès	7.585	0,7	10	Sant Cugat del Vallès	73.774	1,4
Total más poblados		685.707	65,1	Total más poblados		2.952.869	55,6

Fuente: INE (censos, padrón 2006) y Fundación BBVA-Ivie.

LA PERIURBANITZACIÓ

ZONES PERIURBANES A CATALUNYA, SEGONS DEFINICIÓ DE L'OCDE I CRITERI OCDE AMB CORECCIONS ETCA

CRITERI OCDE (1977) (RALLAT VERMELL)

«Agricultura que té lloc dins d'un radi de 20 km al voltant de nuclis urbans de més de 200.000 habitants i de 10 km en nuclis entre 50.000 i 100.000 habitants.»

CRITERI OCDE AMD CORRECCIONS ETCA (RALLAT BLAU)

Amb l'objectiu de reflectir la realitat s'ha incorporat el criteri ETCA (població equivalent a temps complet) que inclou població estacional de caps de setmana i vacances i s'aplica amb aquestes dades el criteri de l'OCDE.

Utilitzant el criteri de Població estacional en termes d'equivalència o temps complet (ETCA), s'obtenen sis àmbits territorials pròxims amb més de 50.000 habitants.

Figueres, Torroella de Montgrí, Roses i L'Escala = 101.219 habitants.

Palamós, Sant Feliu de Guíxols i Palafrugell = 84.192 habitants

Malgrat de Mar, Blanes i Lloret de Mar = 118.137 habitants

Calella i Pineda = 51.158 habitants

Salou i Cambrils = 76.647 habitants

Vic, Roda de Ter, Manlleu i Torelló = 71.256 habitants

**ENS HEM DE PREOCUPAR
PER A LA PÉRDUA DE TERRES
PEL CONREU?**

De la producció a la productivitat

“Quan la revolució industrial va esclatar a Europa, alguns pensadors van indicar que la quantitat d'aliments que es podia produir no podria respondre a l'increment de la població que estava produint.

Robert Malthus és el millor exponent d'aquest pensament que **predeia una manca catastròfica d'aliments que finalment no s'ha produït** ni el el segle XIX i ni en el segle XX”.

“La raó principal no ha estat una desacceleració de l'augment de la població que no s'ha produït, sinó [...] de **l'augment del rendiment dels conreus** (aplicació de tècniques agronòmiques com l'ús d'adobs i fitosanitaris, l'extensió del regadiu, la mecanització) i el resultat de **la millora genètica**”

De la producció a la productivitat

09 PUBLICITAT

Creem química perquè amb menys terres de conreu s'alimentin més persones.

Atès el creixement de la població i l'escassetat progressiva de terres de conreu, cada cop esdevé més difícil per a l'agricultura satisfer la demanda mundial d'aliments. Aquí és on entra en joc la química. BASF ha desenvolupat productes que no només protegeixen els cultius de malalties i plagues, sinó que també milloren la salut. Amb plantes més tolerants a l'estrès i més resistents, que generen més ingressos per als agricultors i ofereixen més bona qualitat als consumidors.

Si el creixement urbà i l'escassetat de terres de conreu no impedeixen satisfer la gana d'una població en creixement, és perquè a BASF creem química.

Per compartir la nostra visió, visiti www.wecrearechemistry.com

BASF
The Chemical Company

Atès el creixement de la població i l'escassetat progressiva de terres de conreu, cada cop esdevé més difícil per a l'agricultura satisfer la demanda mundial d'aliments. Aquí és on entra en joc la química.

BASF ha desenvolupat productes que no només protegeixen els cultius de malalties i plagues, sinó que també milloren la salut. Amb plantes més tolerants a l'estrès i més resistents, que generen més ingressos per als agricultors i ofereixen més bona qualitat als consumidors.

Si el creixement urbà i l'escassetat de terres de conreu no impedeixen satisfer la gana d'una població en creixement, és perquè a BASF creem química.

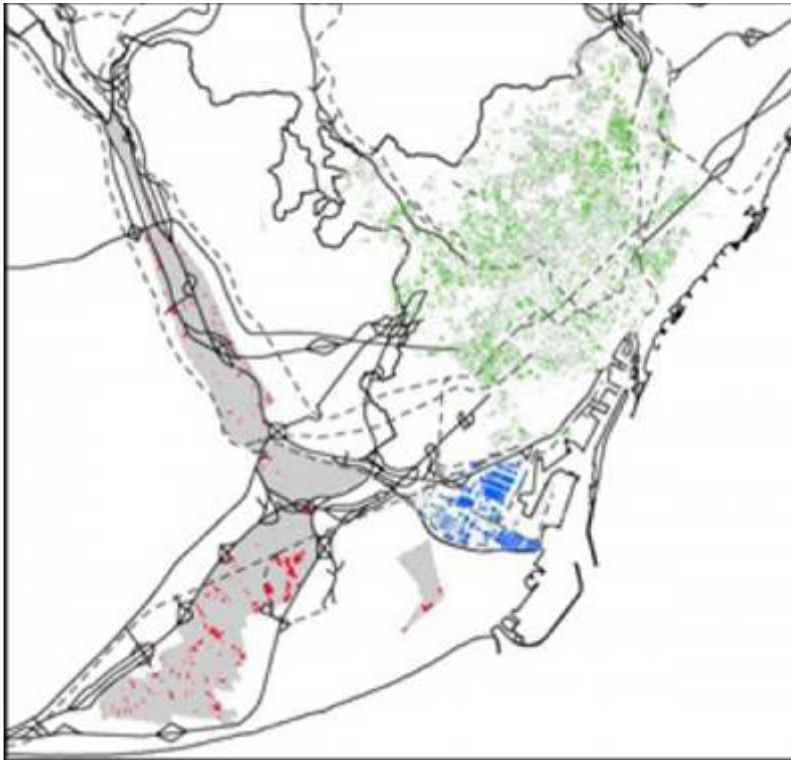
Per compartir la nostra visió, visiti
www.wecrearechemistry.com

ARA, 16 de maig de 2014

Del conreu horitzontal en el camp al conreu horitzontal a la ciutat

Del conreu horitzontal en el camp al conreu horitzontal a la ciutat

CAPACITAT DE PROVEÏMENT HORTÍCOLA DE LES COBERTES DEL TM. DE BARCELONA

En verd: Cobertes de la ciutat de Barcelona, 95 ha.

En blau: Cobertes parc logístic (Zona Franca) de Barcelona, 112 ha.

TOTAL: 207 ha.

Font: UAB

Dotació horta:

$24 \text{ m}^2 \text{ nets} + 30 \% = 31 \text{ m}^2 \text{ bruts/persona}$

$207 \text{ ha } (2.070.000 \text{ m}^2) / 31 \text{ m}^2 \text{ persona} = \mathbf{66.774 \text{ persones}}$

$(\text{Població BCN } 1.602.386 - \text{Proveïment horta} = \mathbf{4,11 \%})$

Del conreu horitzontal al conreu vertical

Del conreu horitzontal al conreu vertical

PANASONIC Y FUJITSU YA LO HACEN

Toshiba 'fabricará' verduras saludables y sin pesticidas

El gigante japonés de productos electrónicos y reactores nucleares producirá en una nave tres millones de ensaladas y espinacas al año.

EL PERIÓDICO. Jueves, 15 de mayo del 2014

El conglomerado industrial japonés **Toshiba**, conocida por sus productos electrónicos o reactores nucleares, ha anunciado este jueves un **nuevo negocio: la venta de verduras producidas en la fábrica.**

"Vamos a dar una nueva dimensión a nuestra división de cuidado de la salud", explica el grupo en un comunicado.

La firma se está preparando para producir verduras sin pesticidas ni productos químicos en una nave totalmente cerrada y desinfectada controlada por equipos electrónicos .

Toshiba, que también dispone de su propio equipo médico y su propio hospital en Tokio, dijo que quiere contribuir a que la gente esté sana.

La fábrica-plantación tendrá una "iluminación fluorescente especial optimizando así el crecimiento vegetal, con aire acondicionado que mantendrá constante la temperatura y el grado de humedad, un dispositivo para el controlar el crecimiento de las plantas y productos de embalaje y esterilización".

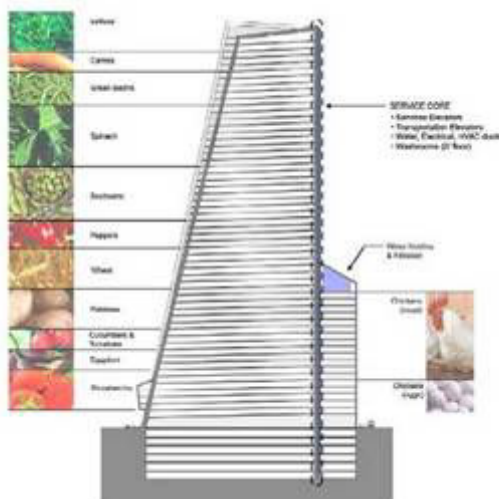
"Al reducir al mínimo las partículas que entran en contacto con los productos se aumenta significativamente la retención de buenas condiciones de las plantas", explica Toshiba.

Características de la 'plantación'

En un espacio de casi 2.000 metros cuadrados , el grupo producirá el equivalente a 3 millones por año de ensaladas de lechuga, espinaca y otras verduras de los supermercados y restaurantes.

Toshiba producirá también verduras específicas, con mayor aporte de vitamina C, por ejemplo. Asimismo, la compañía estudia externalizar esta idea de producción de vegetales allende sus fronteras.

Del conreu horitzontal al conreu vertical

Skylines de Toronto (Canadà)

Pla de Gordon Graff per una torre a **Toronto** de 58 plantes agrícoles anomenat la “Granja del cel”. Les seves 72,84 ha tenen un potencial de proporcionar aliments suficients per a 35.000 persones/any

1,256 ha/planta

603 persones/planta

Dotació= 21 m²/persona

Mançana Cerdà

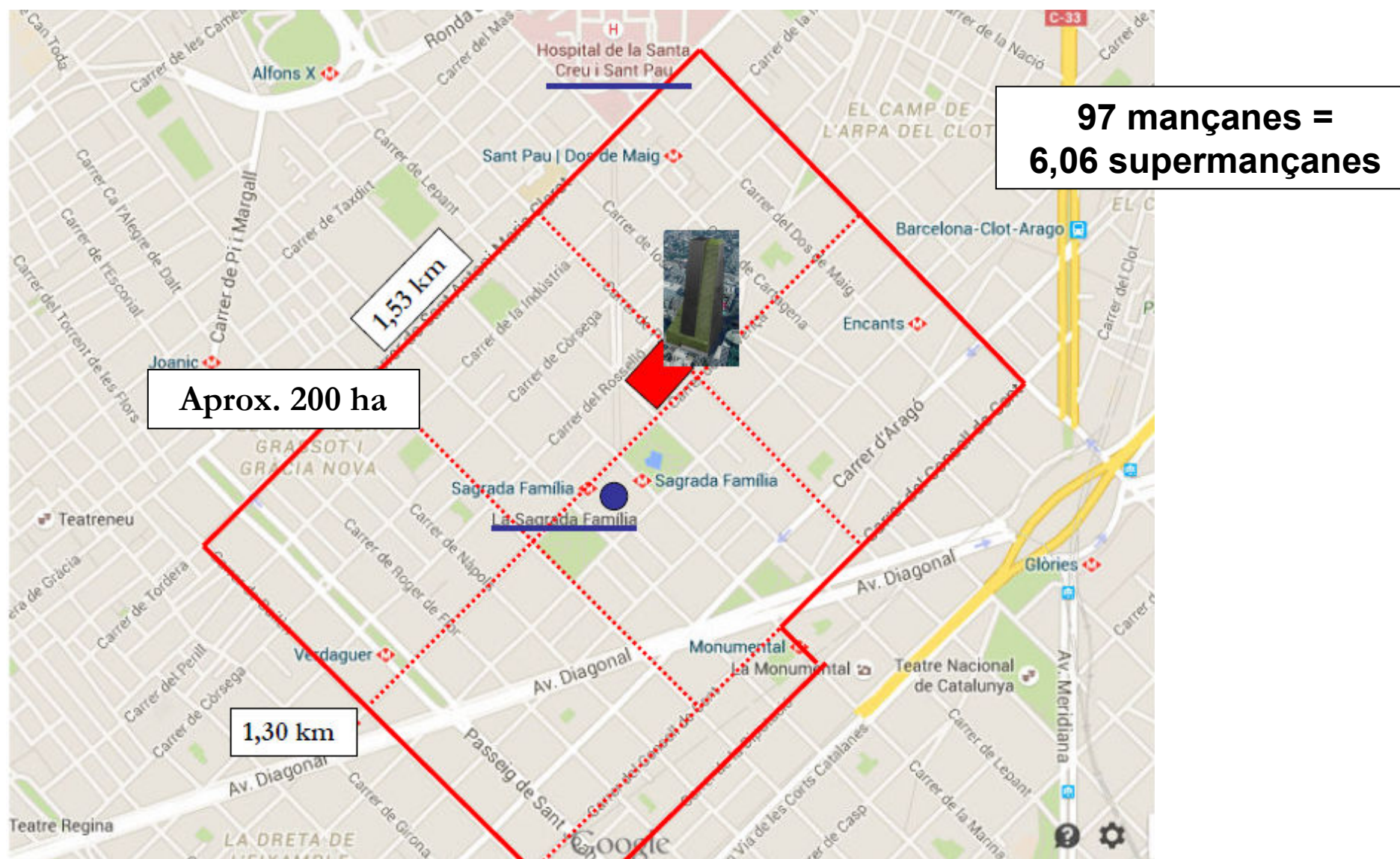
1,2769 ha (113 x 113 m)

360 persones/mançana

35.000 persones / 360 persones per mançana = 97 mançanes

97 mançanes / 16 mançanes per supermançana = 6,06 supermançanes

Del conreu horitzontal al conreu vertical

Del conreu horitzontal al conreu vertical

PFC_Invernadero vertical de cultivos intensivos en La Sagrera, Barcelona

2011-2012

alumno: Ramón Mendoza Sotomayor exp. 0475

tutores ETSAM: Miguel Kreidler & Javier García-Germán

De l'elaboració a la fabricació

LA NOTICIA:

Presenten la primera hamburguesa comestible creada en un laboratori

Científics holandesos tasten el primer plat de carn desenvolupat artificialment a partir de cèl·lules mare de vaca

ARA

Londres | Actualitzada el 05/08/2013 16:43

BBC

Un grup de científics holandesos han presentat a Londres la primera hamburguesa creada artificialment en un laboratori a partir de cèl·lules mare de vaca.

L'hamburguesa s'ha pogut degustar en una roda de premsa a Londres que ha servit per presentar l'avanç i explicar com el grup d'experts liderats per Mark Post, de la Universitat de Maastricht, han tirat endavant aquest projecte, que ha costat gairebé 250.000 euros aportats per Sergey Brin, cofundador de Google.

A partir de cèl·lules mare de vaca, els científics han aconseguit multiplicar-ne les mostres després d'alimentar amb nutrients les cèl·lules i accelerar-ne el creixement mitjançant substàncies químiques.

Després de tres setmanes de procés continuat, van obtenir més d'un milió de cèl·lules mare que van ser col·locades en petits recipients on es van fusionar fins a formar minúscules tires de múscul, d'aproximadament un centímetre de llarg i diversos mil·límetres d'ample.

Un cop aconseguides 20.000 d'aquestes tires, es van congelar i més tard es van deixar a temperatura ambient per convertir-les en una massa compacta d'hamburguesa que pot ser cuinada. En l'elaboració hi participen desenes de milions de cèl·lules mare, segons el professor Post.

En la roda de premsa a Londres, els científics han advertit que encara treballen per donar-li un aspecte més autèntic, ja que la carn procedent del laboratori és blanca i el gust encara "no és prou bo", en paraules del cap de equip.

L'hamburguesa l'ha cuinat el xef Richard McGowan i l'han tastat la investigadora Hanni Ruetzler i el crític gastronòmic Josh Schonwald.

"Em pensava que la textura seria més suau... el gust és prou intens, semblant a la carn, però no és tan sucosa. La consistència és perfecta, però m'hi ha faltat la sal i el pebre", ha dit Ruetzler. Schonwald ha dit: "La sensació en boca és com la carn, sense greix. Quan la mossegues sembla una hamburguesa. El que és diferent és el gust".

Els experts han apuntat que el desenvolupament d'aquesta nova tècnica podria ser una bona solució en cas que faltin aliments de carn en un futur. També podria suposar una alternativa viable per als col·lectius contraris al consum de carn pel sofriment que pateixen els animals.

Hamburguesa creada en un laboratori a partir de cèl·lules mare de vaca

nat museu de ciències naturals de Barcelona

MUSEU BLAU
NUTRICIÓ, IMPULS VITAL
Del 3 de juny de 2015 al 29 de maig de 2016

Hamburguesa creada a partir d'una impressió 3D

Del mastegar al engolir

Simple, ràpida, saludable i econòmica

PARA OPTIMIZAR TIEMPO

- La alimentación que hace furor en Silicon Valley
- Los batidos de proteínas desbancan a los menús tradicionales de los ingenieros y desarrolladores de la cuna del futuro
- Por menos de 80 euros se desayuna, se come y se cena toda una semana

¿Qué le parecería decirle adiós a las tostadas del desayuno, los macarrones y el bistec de la comida y a la plancha de la cena? Sin duda se ahorraría el tiempo y el esfuerzo de ir a comprar los alimentos y, después, prepararlos.

Pero quizá también el placer de degustar los sabores de los platos. Esto último parece no pesar mucho en la balanza de los trabajadores de San Francisco, concretamente los de las empresas tecnológicas de [Silicon Valley](#).

Según explica ['The New York Times'](#), la nueva moda entre ingenieros y desarrolladores informáticos son los **batidos de proteínas. Ahorran tiempo y dinero (y además son 'cool')**. (El Periódico, 27.5.2015)

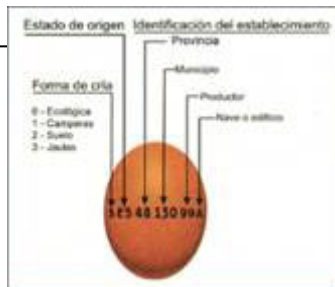
Menjar com i per a qui?

¿Saps què vol dir el codi imprès als ous comercialitzats?

És obligatori marcar tots els ous destinats al consum humà amb un codi que identifiqi el sistema de cria de les gallines, el país d'origen i el número distintiu del productur. El primer dígit que informa sobre la cria de l'animal va del 0 al 3:

- 0** producció ecològica.
- 1** producció campera
- 2** producció al terra
- 3** producció en gàbies

'L'agricultura vertical em dona la mateixa sensació que les granges intensives dels anys 70, quan vam tancar els animals i no els vam deixar més sortir fora a pasturar. I ara estem fent normatives de benestar animal'

Prof. **Elizabeth Brabec**
Department of Landscape Architecture and Environmental Planning at the University of Massachusetts Amherst

- 0** producció en el sòl.
- 1** producció en el sòl en hivernacle
- 2** producció fora sòl en hivernacle
- 3** producció fora sòl en cambra

Elizabeth Brabec

James Lovelock
(Letchworth, Regne Unit - 1919
Investigador, ambientalista i escriptor)

“Sigui quina sigui la forma que prengui la societat del futur, serà tribal i, per tant, hi haurà privilegiats i pobres. En ser així, segurament al nostre món d'alta tecnologia **hi haurà la moda entre els rics de menjar aliments de debò**; vegetals conreats a la terra i cuinats amb carn i peix”

James Lovelock (2007) *La venjança de la Terra: la teoria de gaia i el futur de la humanitat*. Columna edicions.

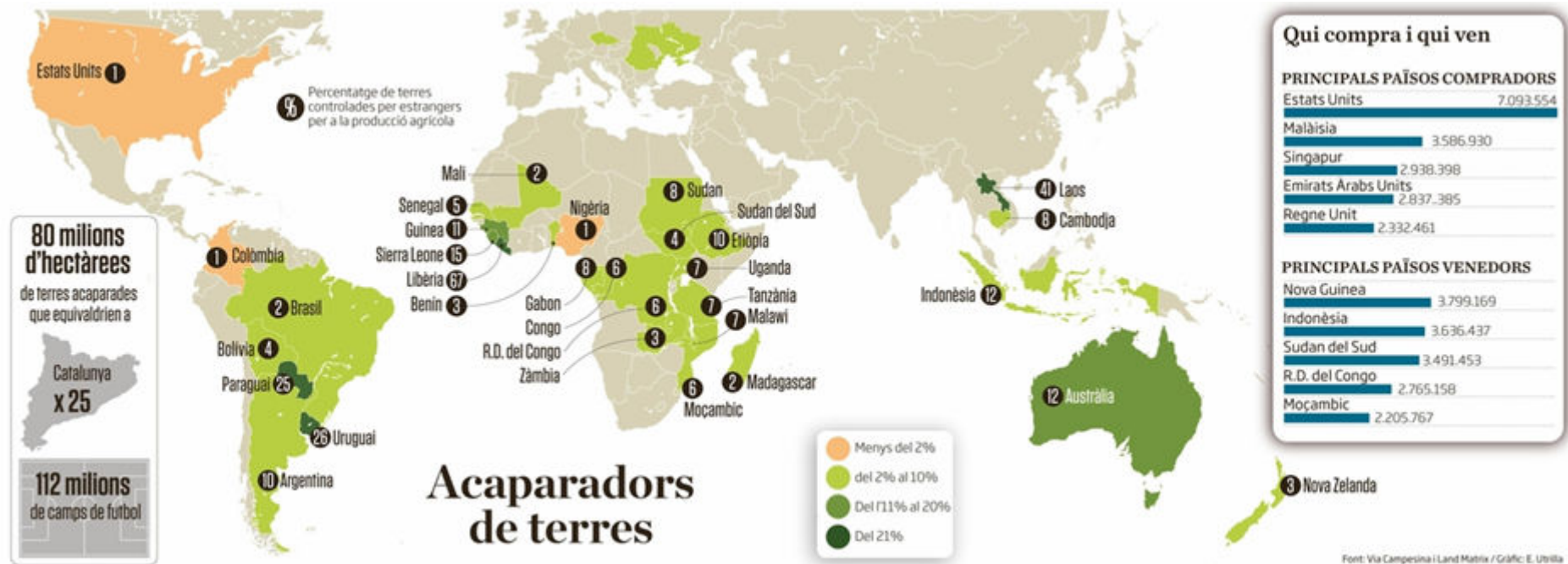
**Hi ha qui insisteix que no ens
hem de preocupar per tenir terres
per alimentar-nos**

**El cert és que hi ha
ACAPARAMENT DE TERRES,
COM UN FET GEOPOLÍTIC**

La terra per a qui la treballa, o per a qui la compra?

«ELS PAÏSOS RICS ES QUEDEN LA TERRA DELS POBRES»

Es calcula que multinacionals i Estats han comprat entre 50 i 80 milions d'hectàrees en zones deprimides i han deixat els camperols sense cap dret.

**Hi ha qui insisteix que no ens
hem de preocupar per tenir terres
per alimentar-nos**

... i d'altres

**PREVEUEN UNA RESERVA DE SÒL
AGRÍCOLA COM UN FET CONSTITUCIONAL**

La terra com a garantia de futur

El cas de Suïssa

7. Annexe

7.1 Arrêté du Conseil fédéral de 1992

Arrêté du Conseil fédéral du 8 avril 1992 concernant le plan sectoriel des surfaces d'assolement: Surface minimale et répartition entre les cantons (FF 1992 II 1616) (texte original)¹

Art. 1 Surface minimale et répartition entre les cantons

¹ La surface totale minimale d'assolement est de 438'560 ha.

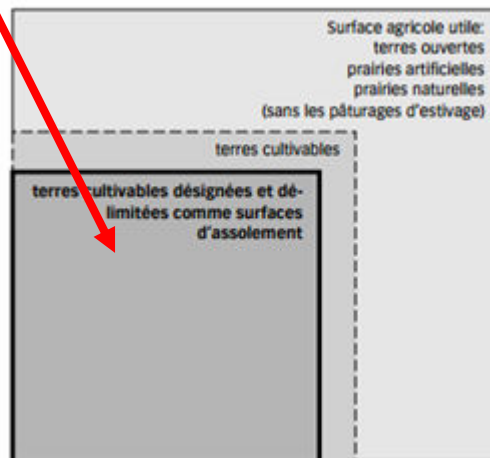
² Les surfaces cantonales d'assolement (valeurs nettes) atteignent au minimum:

Zurich	44'400	Schaffhouse	8'900
Berne	84'000	Appenzell Rh.-Ext.	790
Lucerne	27'500	Appenzell Rh.-Int.	330
Uri	260	Saint-Gall	12'500
Schwyz	2'500	Grisons	6'300
Unterwald-le-Haut	420	Argovie	40'000
Unterwald-le-Bas	370	Thurgovie	30'000
Glaris	200	Tessin	3'500
Zoug	3'000	Vaud	75'800
Fribourg	35'900	Valais	7'350
Soleure	16'200	Neuchâtel	6'700
Bâle-Ville	240	Genève	8'400
Bâle-Campagne	8'000	Jura	15'000

2. Qu'est-ce que les surfaces d'assolement?

Les SDA constituent une partie des terrains propres à l'agriculture (fig.1). Elles comprennent des terres cultivables, en premier lieu des terres ouvertes et des prairies artificielles intercalaires, de même que des prairies naturelles arables. Il y a lieu de les délimiter en fonction des conditions climatiques, des caractéristiques du sol et de la configuration du terrain; les besoins de la compensation écologique doivent être pris en compte (art. 26, al. 1 et 2 OAT). Les surfaces d'assolement sont d'un point de vue agronomique la partie la plus précieuse des terres cultivables du pays.

Figure 1: Schéma illustrant la définition des surfaces d'assolement

2014 : 8.140.000 hab.

539 m²/habitant

Terres agrícoles de qualitat són els recursos no renovables extremadament escassos. Realitzen moltes funcions ecològiques i econòmiques i són de fonamental importància per a l'ésser humà i el medi ambient: emmagatzemen i filtrar l'aigua potable, proporcionar aliments, biomassa, geotèrmica i de matèries primeres minerals, ofereixen espai la recreació i la biodiversitat són un vector.

A causa de la topografia o el clima, gairebé dos terços de les terres agrícoles no poden ser utilitzades com a pastures. Per tant, **les terres de cultiu només s'aconsegueixen 500 m² per habitant**, o una quarta part de la mitjana internacional. Gràcies a les bones condicions de producció imperants a Suïssa (la fertilitat del sòl, la suficiència de pluja, la disponibilitat de mitjans de producció), el nivell de rendiment és però relativament alta en comparació internacional. **Aquesta és una de les raons per les que la nostra taxa d'autosuficiència en aliments està al voltant del 60%.**

Sense els recursos del sòl, l'agricultura no seria capaç de complir amb totes les funcions que se li assignen. Per tant, **és important protegir sistemàticament les terres agrícoles, sobretot les millor d'elles.** A més de millorar la seguretat alimentària, que enforteix la protecció de la biodiversitat contribueix a mantenir el paisatge i garanteix la conservació de recursos al llarg termini. Mitjançant el seu recurs, **Suïssa també assumeix les seves responsabilitats en la lluita mundial contra la pèrdua de terres de cultiu.**

**2.200 m²/hab
a l'any 2005,
al món**

“A Catalunya la taxa d'autosuficiència alimentària està al voltant del 35 %. Algunes fonts consideren que els nivells per sota del 50% podrien representar un perill, ja que impliquen una elevada dependència exterior”.

(Conseller Josep Maria Pelegrí. Debat sobre el món agrari. Juliol 2014)

TOTES LES AGRICULTURES SÓN IGUALS?

AGRICULTURA INDUSTRIAL O DE “GLOBALXIMITAT”

«Kg que s’han de vendre»

Es basa en:

- Productes de qualitat
- Productes amb preus accessibles
- Sistemes eficients de transport i distribució
- Ignorar les distàncies entre pagesia i consumidors

És una agricultura

- Massificadora
- Uniformitzadora
- Homogeneitzadora

AGRICULTURA DE PROXIMITAT O ARTESANAL

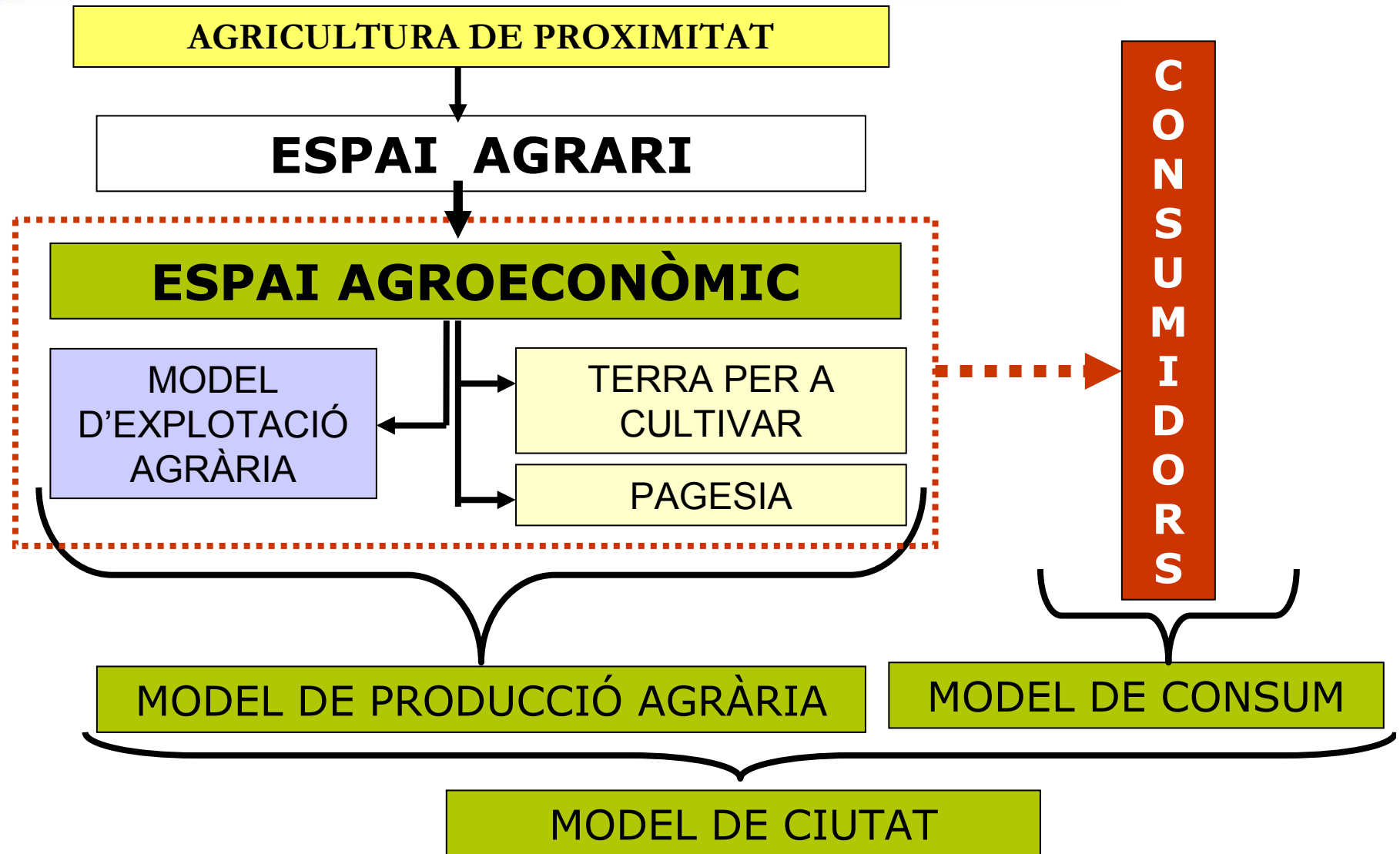
«Persones que han de comprar»

Es basa en:

- Singularitat
- Delimitació geogràfica
- Producció de tipus “artesanal”
- Minimitzar la distància entre pagesia i consumidors

És una agricultura

- Identitària
- Diversa
- Relacional

Agricultura de proximitat, una agricultura que...

Incorpori la **cultura del sòl** com recurs natural limitat, patrimoni comú de difícil recuperació una vegada destruït.

Faciliti l'**accés a la terra** per a l'incorporació de nova pagesia i per incrementar la base territorial de les explotacions agràries

Incorporar processos cap a les bones **pratiques agroecològiques**.

Faci possible el **relleu generacional** amb la incorporació de joves, i no tan joves.

Aprofundeixi en la **reconnexió camp-ciutat**

Estableixi **circuits de comercialització de proximitat** (ccp) i aliances entre els consumidors individuals o agrupats en grups o en cooperatives de consum.

Tingui una actitud permanent cap a la **formació** i la **creativitat**.

L'ACCÈS A LA TERRA

Hi ha demanda de sòl per cultivar

Raons empresarials:

- Ampliar la base territorial de l'explotació (increment de la producció i/o diversificar)
- Comercials (venem el que produïm p.: Casa Ametller)
 - Millor climatologia (especialment per horta)

Raons personals:

- Conjunturals. Crisi econòmica
 - D'estil de vida proper a la natura
 - Vocacional. Opció com a professió
-

Raons d'oportunitat

- Terres per llogar hortets

Raons de subsistència

- Terres per un hortet de subsistència

Primera trobada de les organitzacions integrants del projecte Erasmus +
Fomentar l'accés a la terra per a una nova generació d'agricultors agroecològics

(2014-1-FR01-KA204-008763).

Objectiu del projecte: **Intercanviar coneixements i generar-ne de nous per tal d'analitzar la situació actual de l'accés a la terra a diferents països europeus, i facilitar que els joves agricultors, que treballen a petita escala i amb pràctiques agroecològiques, puguin tenir accés a la terra.**

1. Fer un **directori** per identificar les organitzacions europees clau que treballen sobre l'accés a la terra, i crear un pol de sinergies per facilitar la coneixença i l'accés a eines i recursos.
2. **Compartir la problemàtica** sobre qüestions d'accés a la terra i **les iniciatives** existents amb un públic més ampli.
3. Desenvolupar una **pàgina web com a centre de recursos** sobre aquest tema.
4. Fomentar el **paper de les autoritats locals per garantir l'accés a la terra** i desenvolupar i compartir recursos en el paper de les autoritats locals en l'accés a la terra
5. **Respondre a les necessitats dels nous pagesos** per a l'accés inicial a la terra i la promoció de les granges de prova i arrancada.
6. Analitzar la **viabilitat de les petites explotacions agrícoles i els seus impactes territorials**.
7. Millorar la comprensió i ús de les **opcions de tinença de la terra i de custòdia del territori**, així com proposar-ne de noves.
8. Destacar el paper de l'agricultura sostinguda per la comunitat (CSA) per permetre l'accés a la terra, així com **reforçar el vincle entre la xarxa d'iniciatives cíviques per l'accés a la terra** i el moviment CSA a Europa.

Font:

Durada de 3 anys. 9 socis de 7 països: Terre de Liens (França), Terre-en-vue (Bèlgica), AIAB Lazio (Itàlia), Regionalwert AG (Alemanya), Soil Association i The Winged Horse Trust (Regne Unit) i Rurbans i XCT(Catalunya).

Elements per a fer possible l'accés de la terra:

- 1. “Garantir” la continuïtat de les terres**
- 2. Tenir un fons públic i privat de terres**
- 3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades**
- 4. Acompanyament (coach) a la nova pagesia**

1. “Garantir” la continuïtat de les terres

Protecció de les terres de conreu a les vel·leïtats urbanístiques

- Planejament territorial i urbanístic
- Pla sectorial agrari
- Llei d'espais agraris
- Figures de protecció i gestió

**CONSERVAR
SENSE GESTIONAR
ÉS CONVERSAR**

1. “Garantir” la continuïtat de les terres

Tothom en té

PLANS SECTORIALS

- Pla de carreteres de Catalunya (1985 i revisat el 1995)
- Pla d'espais d'interès natural (PEIN) (1992)
- Pla de sanejament de Catalunya (1996)
- Pla hidrològic de les conques internes de Catalunya (1999)
- Pla territorial sectorial d'equipaments comercials (2001, revisat 2005)
- Pla de ports de Catalunya (2001, revisat 2007)
- Pla d'aeroports, aeròdroms i heliports de Catalunya (2003)
- Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007 (2004)
- Pla de l'energia a Catalunya 2006-2015 (2005)
- Pla d'infraestructures de transport de Catalunya 2006-2026 (2006)
- Pla de transport de viatgers de Catalunya 2008-2012 (2008)

LLEIS SECTORIALS

Llei d'espais naturals, la llei forestal, la llei de turisme, la llei d'aeroports, la llei d'activitats extractives, la llei de circuits motoritzats, llei de cooperatives, llei de comerç, etc.

1. “Garantir” la continuïtat de les terres

Tothom en té

PLANS SECTORIALS

- Pla de carreteres de Catalunya (1985 i 2001, revisat 2005)
- Pla d'espais d'interès natural (PEN) (2001, revisat 2005)
- Pla de sanejament de Catalunya (2003)
- Pla hidrològic de les comarques (2003)
- Pla territorial sectorial (2003)
- Pla de ports (2003)
- Pla d'ordenament del territori de Catalunya (2003)
- Pla d'ordenament urbanístic de Catalunya (2004)
- Pla d'ordenament urbanístic de Catalunya 2006-2015 (2005)
- Pla d'ordenament urbanístic de Catalunya 2006-2026 (2006)
- Pla d'ordenament urbanístic de Catalunya 2008-2012 (2008)

LEIS SECTORIALS

La llei d'espais naturals, la llei forestal, la llei de turisme, la llei d'aeroports, la llei d'activitats extractives, la llei de circuits motoritzats, llei de cooperatives, llei de comerç, etc.

1. “Garantir” la continuïtat de les terres

Mecanismes de preservació incorporats a processos d'ordenació urbanística.
Els Parcs són fonamentalment eines de gestió.

Quadre compartiu de protecció i gestió de tres Parcs amb activitat agrícola			
Nom	Parc Agrari de Sabadell	Parc del Consorci de l'Espai Natural de Gallecs	Parc Agrari del Baix Llobregat
Comarca	Vallès occidental	Vallès oriental	Baix Llobregat
Municipis de l'àmbit	1	6	13
Superfície (ha)		733,52	3.332
Propietat majoritària del sòl	Privat	Public (Institut Català del Sòl)	Privat
Història	1993. Revisió POUM de Sabadell. Salvem el Rodall! El Rodall agrícola!	1970. Redacció del PGM de Barcelona. Gallecs agrícola!	1976. Expropiació del sòl per construir una ciutat satèl·lit. Salvem el Pla!
	- 1989. Campanya en suport de l'espai agrícola i natural del rodall de Sabadell impulsat per la Unió de Pagesos de Sabadell, la Unió Excursionista de Sabadell (UES) i l'Associació per a la Defensa i Estudi de la Natura (ADENC) - 1987. “Protocol sobre l'espai agrícola i natural de terme de Sabadell” entre la Unió de Pagesos i l'Ajuntament de Sabadell - 1990 es va refer l'anterior protocol i se'n signà un de nou, aquesta vegada amb la incorporació de la UES i l'ADENC, i amb posterioritat s'hi va adherir la Comissió Ecològica de la Federació d'Associacions de veïns.	Grups ambientalistes, societat civil	Unió de Pagesos - 1997. Pla estratègic del Baix Llobregat. Consell Comarcal.

Quadre compartiu de protecció i gestió de tres Parcs amb activitat agrícola			
Nom	Parc Agrari de Sabadell	Parc del Consorci de l'Espai Natural de Gallecs	Parc Agrari del Baix Llobregat
Ens gestor	Municipi	Consorci (2000)	Consorci (1998)
Membres de l'ens gestor	Ajuntament de Sabadell	Generalitat de Catalunya a través del DTS i DAAM i 6 municipis (Mollet del Vallès, Santa Perpètua de Moguda, Palau-solità i Plegamans, Parets dels Vallès, Lliçà de Vall i Moncada i Reixac)	Diputació de Barcelona, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Unió de Pagesos, Generalitat de Catalunya a través del DAAM i 14 municipis (
Document de gestió	2005. Pla director per a la gestió i el desenvolupament		Pla de gestió o desenvolupament
Document de protecció	2008. Pla Especial de desenvolupament i millora del Parc Agrari de Sabadell	2005. Pla especial urbanístic per a la protecció i millora del paisatge.	2004. Pla Especial urbanístic de protecció i millora del Parc Agrari del Baix Llobregat.
	- 1993. PGMO de Sabadell - 2000. Rext refós PGOM de Sabadell Sol no urbanitzable. Zona de valor agrari (Clau 7.1) Sistema general d'Espais lliures. Parc Agrícola (Clau D.4)	- 1970. Creació de l'ACTUR Santa Maria de Gallecs, com a àrea d'actuació urbanística urgent.. - .../... - 2005. Pla director urbanístic de l'ACTUR Santa Maria de Gallecs que qualifica 774 ha agrícoles i forestals, com a sistema general d'espais lliures públics d'àmbit supramunicipal. - 2006. Inici i aprovació del Projecte estratègic rural de Gallecs 2015. - 2009 s'inclou en el PEIN Pla especial en l'àmbit del PEIN	- 1976. PGM de Barcelona Sol no urbanitzable de valor agrícola (clau 24) - Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB), aprovat el 20 d'abril de 2010. Espais de protecció especial pel seu interès natural i agrari

EL PARQUE AGRARIO

Una figura de transición hacia nuevos modelos de
gobernanza territorial y alimentaria

Coordinadoras

Carolina Yacamán Ochoa y Ana Zazo Moratalla

Título: El Parque Agrario

Subtítulo: Una figura de transición hacia nuevos modelos de gobernanza territorial y alimentaria

Coordinadoras: Carolina Yacamán Ochoa y Ana Zazo Moratalla

Autores: Carolina Yacamán Ochoa, Ana Zazo Moratalla, Josep Montasell, Raimon Roda, Joaquín Sabaté, Valerià Paül, Sonia Callau y Rafael Mata

Edición: Heliconia.s.coop.mad con el apoyo del Ayuntamiento de Fuenlabrada

Fecha de edición: Julio de 2015

Maquetación: Traficantes de Sueños [taller@traficantes.net]

ISBN:

Depósito legal:

Citación Recomendada: YACAMÁN, Carolina & ZAZO, Ana (coords.) (2015)

El Parque Agrario: una figura de transición hacia nuevos modelos de gobernanza territorial y alimentaria, Madrid: Heliconia S. Coop. Mad.

La impresión de este libro ha sido gracias al apoyo de la Concejalía de Sostenibilidad del Ayuntamiento de Fuenlabrada.

Contenidos

I. INTRODUCCIÓN: Estado de la cuestión de la figura de Parque Agrario <i>Ana Zazo Moratalla y Carolina Yacamán Ochoa</i>	13
II. APORTACIONES A LA REFLEXIÓN SOBRE LA FIGURA DE PARQUE AGRARIO	
1. Todo gran cambio empieza con preguntas. Diez cuestiones para un proyecto agroubano: de lo necesario a lo posible. <i>Josep Montasell (Fundació Agrotèrritori) y Ana Zazo. (UPM: Urbanismo / Surcos Urbanos)</i>	29
2. Reflexiones en torno al ente gestor como figura de Gobernanza. <i>Raimon Roda (Diputació de Barcelona, Gerente del Parc Agrari del Baix Llobregat)</i>	37
3. Reflexiones sobre la gestión y la dinamización de los Parques Agrarios: democratizando el sistema agroalimentario. <i>Carolina Yacamán (Heliconia / UAM: Geografía)</i>	55
4. Reflexiones sobre la protección de la base territorial del Parque Agrario: la institucionalización de su espacio agrario periurbano. <i>Ana Zazo (UPM: Urbanismo / Surcos Urbanos)</i>	73
5. Reflexiones en torno al proyecto urbanístico de un Parque Agrario. <i>Joaquín Sabaté (Catedrático de Urbanismo, Universidad Politécnica de Cataluña, Barcelona)</i>	93
6. Los Parques Agrarios en Cataluña. Breve análisis de la contribución de Josep Montasell a su concepción, desarrollo e implantación. <i>Valerià Paül (Profesor de Geografía, Universidad de Santiago de Compostela)</i>	113
7. Células alimentarias. Un nuevo instrumento de planificación y gestión de sistemas agroubanos. <i>Josep Montasell y Sonia Callau (Fundació Agrotèrritori)</i>	143
8. Reflexiones sobre la valorización del paisaje agrario desde la figura de Parque Agrario. <i>Rafael Mata (Catedrático de Análisis Geográfico Regional, UAM)</i>	165
III. PARQUES AGRARIOS	
1. Fuenlabrada	185
2. Baix Llobregat	189
3. Sabadell	195
4. Gallecs	203
5. Rivas	211
6. Valle del Guadalhorce	215
7. Villena	223

DUyOT

Tesis doctoral

El Parque Agrario: estructura de
preservación de los espacios agrarios
en entornos urbanos en un contexto de
cambio global

DOCUMENTO BORRADOR

Envío a expertos internacionales para su revisión

27 de julio 2015

Doctoranda: Ana Zazo Moratalla | Director de tesis: Agustín Hernández Aja

Departamento de Urbanística y Ordenación Territorial

Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid

Universidad Politécnica de Madrid

1. “Garantir” la continuïtat de les terres

**Mecanismes de preservació incorporats a processos d’ordenació urbanística.
Els Parcs són fonamentalment eines de gestió.**

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D’ÚS AGRARI (DOGC 525)

Article 40. Els parcs agraris

40.1 Parc agrari és un espai d’interès agrari, situat dins d’una zona d’agricultura periurbana amb certa entitat i amb voluntat de gestió integrada.

40.2 En el marc d’aquesta llei, els parcs agraris es configuren com a instruments de gestió de determinats espais agraris que, per les seves particularitats o ubicació, així ho requereixin, i que es poden constituir d’acord amb les condicions següents:

- a) La competència per a crear-los i organitzar-los correspon a l’ajuntament o ajuntaments dels municipis on estiguin emplaçades les superfícies que s’hi hagin d’incloure.
- ! ? b) **Obtenció de la majoria favorable d’almenys un 60% dels titulars de les explotacions agràries que suposin almenys un 75% de l’àrea sobre la qual es vulgui constituir el parc.**
- c) Informe favorable del Departament competent en matèria d’agricultura i desenvolupament rural.

39.3 L’administració local competent promourà la creació de l’òrgan de gestió del parc agrari i l’elaboració d’un pla de gestió i d’un especial d’acord amb allò que prevegi la normativa vigent en matèria d’urbanisme. En aquest òrgan de gestió hauran d’estar representades les organitzacions agràries més representatives a Catalunya i les entitats representatives del món cooperatiu.

2. Tenir un fons públic i privat de terres

- Banc públic de terres Català **!?**
- Iniciatives públiques locals
- Iniciatives privades

2. Tenir un fons públic i privat de terres

Iniciatives públiques locals.

Paper important dels ajuntaments

- No tenen competències directes sobre els espais agraris
- Poden tenir iniciatives per preservar, ordenar, desenvolupar i gestionar l'espai agrari.
 - Planejament urbanístic municipal
 - Bancs o fons de terres
 - Promoció de mercats no sedentaris i sedentaris
 - “Pla alimentari”
 - [...]

El polític Benjamin R. Barber en el seu llibre «*If Mayors Ruled the World*»^[1] recorda que «**les institucions locals són capaces d'enfrontar-se als problemes molt millor, tenen la dimensió adequada per veure i experimentar la seva col·lectivitat com una totalitat. Poden portar a terme lluites molt més efectives per millorar les escoles, la sanitat, l'ocupació, el paisatge**»^[2]

[1] Benjamin R. Barber (2013) *If Mayors Ruled the World: Dysfunctional Nations, Rising Cities*. Yale University Press.

[2] Paràgraf extret de l'entrevista a Zygmunt Bauman publicada al suplement dominical Magazine de La Vanguardia el 2 de novembre de 2014. pp. 26 i 33.

**PROGRAMA AGRARI PER A LES
MUNICIPALS**

La governança alimentària

2015-2019

2. Tenir un fons públic i privat de terres

Iniciatives públiques locals.

Paper important dels ajuntaments

BANCS DE TERRES I VIVERS DE PAGESOS

sostenible

Borsa de Terres. Una experiència exitosa a Vilafranca del Penedès per gestionar el sòl periurbà (86 ha)

BOPB Butlletí Oficial de la Província de Barcelona Diputació Barcelona

Divendres, 16 de maig de 2014

ADMINISTRACIÓ LOCAL

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

ANUNCI

Al no haver-se presentat reclamacions durant el termini d'exposició al públic, queda automàticament elevat a definitiu l'Acord plenari inicial aprovatori del Reglament del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat, el text del qual es fa públic, per al seu coneixement general i en compliment del previst en l'article 178 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i 63 del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis de les entitats locals.

REGLAMENT DEL BANC DE TERRES DE TORRELLES DE LLOBREGAT.

BOPB Butlletí Oficial de la Província de Barcelona Diputació Barcelona

Dilluns, 5 d'agost de 2013

ALTRES ENTITATS

Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat

EDICTE

El Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat, per acord del Comissió Executiva celebrada el dia 13 de maig de 2013, va aprovar les bases reguladores de les subvencions per al programa terres-recuperació de camps abandonats situats en l'àmbit del parc agrari del Baix Llobregat 2013.

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

Plaça de l'Ajuntament, 1
08229 Torrelles de Llobregat (Barcelona)
Tlf. 93 850 00 00 - Fax 93 850 05 10
info@torrelles.cat - www.torrelles.cat
NIF: P0828000A

Model BT1

SOL·LICITUD DE TERRA PER ARRENDAR O COMPRAR

Espai reservat al registre d'entrada

I. Dades del sol·licitant			
Nom:	Cognoms:	NIF:	
Domicili:		Població:	
CP:	Data de naixement:	Telèfon fix:	
Telèfon Mòbil:		Adreça electrònica:	

II. Com a pagès			
☐ Professional que cultiva ha ☐ A temps parcial ☐ Nou o futur agricultor			
☐ Representant de l'empresa o associació agrària: (especifiqueu a continuació)			
Nom social:		CIF:	
Domicili:		Població:	
CP:	Telèfon:	Adreça electrònica:	
Telèfon:		Data constituïció:	Cultiua ha

III. Exposo	
1. Que manifesto la meua voluntat de disposar de terra cultivable dins del terme municipal de Torrelles de Llobregat mitjançant: (especifiqueu a continuació) ☐ Arrendament ☐ Compra	
2. Que les característiques de la superfície que m'agradaria arrendar o comprar i les condicions de l'arrendament o venda es detallen en l'annex 1 d'aquesta sol·licitud.	
3. Que accepto les condicions, procediments i tots els aspectes continguts en el Reglament del banc de terres de Torrelles de Llobregat, que figura com a annex 2 d'aquesta sol·licitud.	

El sol·licitant,	
Nom i cognoms:	Signatura:
Torrelles de Llobregat, de de	

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, informem a la persona interessada que les dades facilitades seran incloses en el fitxer automàtic del Registre de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat.

1/5
Model BT1

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

Plaça de l'Ajuntament, 1
08229 Torrelles de Llobregat (Barcelona)
Tlf. 93 850 00 00 - Fax 93 850 05 10
info@torrelles.cat - www.torrelles.cat
NIF: P0828000A

Model BT1

ANNEX 1

En cada apartat es poden assenyalar més d'una casella sempre que no siguin incompatibles.

I. Dades del sol·licitant		
Nom:	Cognoms:	NIF:

II. Superfície orientativa de les terres que es sol·licita		
☐ Menys de 500 m ²	☐ Entre 500 m ² i 1.000 m ²	☐ Entre 1.000 m ² i 1 ha
☐ Entre 1 ha i 2 ha	☐ Entre 2 ha 5 ha	☐ Altra:

III. Tipus de cultiu		
☐ Hortícola	☐ Frutícola	☐ Altres:

IV. Tipus de producció		
☐ Ecològica	☐ Convencional	☐ Altres:

V. Característiques de la finca		
Infraestructures mínimes: ☐ Caseta m ² ☐ Electricitat ☐ Altres:		
Disponibilitat d'aigua de reg: ☐ Comunitat de regants ☐ Pou		
Estat actual del cultiu: ☐ Explotació ☐ Abandonat (menys de 2 anys) ☐ Abandonat (més de 2 anys)		

VI. Condicions de l'arrendament			
Període mínim del lloguer: ☐ 5 anys ☐ 7 anys ☐ 10 anys			
Altres condicions:			

VII. Observacions	

Signatura:	
Torrelles de Llobregat, de de	

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, informem a la persona interessada que les dades facilitades seran incloses en el fitxer automàtic del Registre de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat.

2/5
Model BT1

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

Plaça de l'Ajuntament, 1
08829 Torrelles de Llobregat (Barcelona)
Tel. 93 850 00 00 - Fax 93 850 05 10
info@torrelles.cat - www.torrelles.cat
NIF: P0828500A

Model BT1

ANNEX 2

REGLAMENT DEL BANC DE TERRES DE TORRELLES DE LLOBREGAT

1. INTRODUCCIÓ

El Banc de Terres de Torrelles de Llobregat és un projecte municipal que neix en evidenciar-se la situació de progressiu abandonament de terrenys agrícoles al terme municipal, unida amb la preocupant situació de desocupació de la població activa, i l'envelliment de la població dedicada a l'activitat agrícola.

És evident la importància de la conservació de les finques agrícoles per la disminució del risc d'incendis així com per a la protecció dels béns naturals i patrimonials, i la qualitat paisatgística i mediambiental.

El Banc de Terres pretén ser una eina que afavoreixi al manteniment dels cultius agrícoles actuals i recuperar conreus abandonats, per tal de facilitar l'accés a la terra de nous agricultors o d'altres que vulguin ampliar la producció, i així mantenir el medi rural viu i potenciar els seus valors mediambientals.

1.- OBJECTE

El Banc de Terres de Torrelles de Llobregat té com a objectiu dinamitzar el mercat del sòl agrari, especialment el de l'arrendament, i així afavorir la recuperació per al cultiu de finques actualment en desús, i facilitar la disponibilitat de terres per cultivar a nous pagesos o explotacions agrícoles que volen ampliar la seva base territorial. Aquestes terres estaran situades totes elles dins l'àmbit territorial de Torrelles de Llobregat.

El Banc de Terres afavorirà la difusió d'ofertes i demandes de terres de conreu, així com el contacte entre propietaris que ofereixen terrenys per llogar i pagesos que vulguin llogar terres per cultivar-les. També s'inclou la possible compra-venda d'aquestes terres.

Aquest protocol no vol ser una eina exclouent d'altres possibles fórmules d'intermediació, sinó complementària de les iniciatives privades o públiques d'intermediació existents o que es puguin desenvolupar en el futur.

La intervenció de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat no té finalitat lucrativa i no preveu actuar en la formalització dels possibles acords que es puguin establir entre arrendadors i arrendataris, funció que correspon a les parts i als possibles professionals que puguin intervenir en aquesta formalització.

2.- PROCEDIMENT D'INTERMEDIACIÓ

2.1.- L'Ajuntament crearà un registre, en el que s'inscriuran les ofertes i demandes d'arrendament de terres elaborat a partir dels formularis complimentats correctament i presentats al registre d'entrada amb una instància de sol·licitud d'inscripció al Banc de Terres.

2.2.- L'Ajuntament disposarà de sengles formularis d'inscripció al Banc de Terres per a propietaris que vulguin llogar les seves terres, i per a pagesos que vulguin terres per cultivar-les en règim d'arrendament. En aquests formularis s'anotaran les dades de la persona que signa, així com les característiques de la finca, preferències i exigències de les condicions d'arrendament en el cas de l'arrendador potencial, i de preferències i exigències pel que fa a la finca i l'arrendament en el cas de l'arrendatari potencial. També es preveu la possibilitat de compra-venda.

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, informem a la persona interessada que les dades facilitades seran incloses en el fitxer automàtic del Registre de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat.

1. INTRODUCCIÓ

El Banc de Terres de Torrelles de Llobregat és un projecte municipal que neix en evidenciar-se la situació de progressiu abandonament de terrenys agrícoles al terme municipal, unida amb la preocupant situació de desocupació de la població activa, i l'envelliment de la població dedicada a l'activitat agrícola.

És evident la importància de la conservació de les finques agrícoles per la disminució del risc d'incendis així com per a la protecció dels béns naturals i patrimonials, i la qualitat paisatgística i mediambiental.

El Banc de Terres pretén ser una eina que afavoreixi al manteniment dels cultius agrícoles actuals i recuperar conreus abandonats, per tal de facilitar l'accés a la terra de nous agricultors o d'altres que vulguin ampliar la producció, i així mantenir el medi rural viu i potenciar els seus valors mediambientals.

2.- PROCEDIMENT D'INTERMEDIACIÓ

2.1.- L'Ajuntament crearà un registre, en el que s'inscriuran les ofertes i demandes d'arrendament de terres elaborat a partir dels formularis complimentats correctament i presentats al registre d'entrada amb una instància de sol·licitud d'inscripció al Banc de Terres.

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

Pleu de l'Ajuntament, 1
08229 Torrelles de Llobregat (Barcelona)
Tel. 93 899 00 00 - Fax 93 899 05 10
info@torrelles.cat - www.torrelles.cat
NIF: P0828000A

Model BT1

2.3.- En la sol·licitud d'inscripció al registre del Banc de Terres la persona sol·licitant expressarà l'acceptació de les prescripcions establertes en el present protocol.

2.4.- L'Ajuntament, designarà una persona de la seva estructura tècnica-administrativa com a responsable de l'aplicació del Banc de Terres i per tant de la intermediació, que serà testimoni de la signatura dels formularis i vetllarà que hi constin les dades imprescindibles per a acceptar-les i validar la seva inscripció al registre.

2.6.- El/la responsable del servei contrastarà la informació expressada en els formularis de les ofertes i demandes. Quan constati que hi ha coincidències o pot haver-n'hi, convocarà per separat el/la propietari/a i el/la pagès/a, i a partir d'aquí promourà una trobada entre les dues parts per tal que contactin i iniciïn el procés per a un acord.

2.7.- En el cas d'haver-hi més d'una possible opció de terres disponibles per arrendar que reuneixin les condicions demandades per una possible persona arrendatària, s'informarà a aquesta persona de les possibilitats existents per tal que seleccioni la més adient per a les seves necessitats.

2.8.- En el cas d'haver-hi més d'una persona sol·licitant de terres per arrendar, els requeriments de les quals coincideixin amb les característiques i requeriments del propietari/a d'una finca, la persona responsable del Banc de Terres promourà la intermediació amb l'arrendatari potencial seguint l'ordre de prioritat següent:

- 1.- Nou agricultor que busca terres per implantar-se, sempre que la finca tingui una superfície de més de mitja hectàrea.
 - 2.- Agricultor amb menys terra disponible, i així successivament.
 - 3.- Agricultor a temps parcial.
- Tindran prioritat els sol·licitants residents a Torrelles de Llobregat i les persones en situació d'atur. De tota manera s'informarà a la propietat que hi pot haver altres persones que poden estar interessades en aquest terreny.

2.9.- Una vegada posades en contacte les dues parts, les inscripcions d'aquestes en el registre quedaran en suspens pel que fa a la seva difusió. Les parts estaran obligades a comunicar a l'Ajuntament la formalització de l'arrendament si aquest es produeix, per tal d'anular definitivament la inscripció. Si no hi ha concreció de l'acord, també ho haurà de comunicar i es retirarà la suspensió provisional de la difusió.

2.10.- La validesa de la inscripció en el registre serà de un any. Acabat aquest termini es podrà renovar per un any més presentant una instància al registre d'entrada de l'Ajuntament. En el cas que amb la renovació es vulgui fer alguna modificació del formulari, s'haurà de fer-ne un de nou.

2.11.- La inscripció en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat pot ser revocada si la persona que va fer la sol·licitud ho demana formalment. En el cas d'arribar a un acord d'arrendament a través de la intermediació del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat o al marge d'aquest, la persona que va fer la sol·licitud restarà obligada a comunicar-ho al Banc de Terres el més aviat possible i no més tard d'una setmana des de la formalització del nou arrendament, o venda si és el cas.

2.12.- La suspensió provisional o la revocació d'una inscripció en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat es formalitzarà mitjançant una anotació en aquest de la persona responsable del registre.

2.13.- Les referències i procediments per a l'arrendament de terres d'aquest protocol, són també aplicables a operacions de compra-venda de terres de cultiu.

Ajuntament de Torrelles de Llobregat

Pleu de l'Ajuntament, 1
08229 Torrelles de Llobregat (Barcelona)
Tel. 93 899 00 00 - Fax 93 899 05 10
info@torrelles.cat - www.torrelles.cat
NIF: P0828000A

Model BT1

3.- DIFUSIÓ DE LES OFERTES I DEMANDES

3.1.- L'Ajuntament difondrà les ofertes i demandes inscrites en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat en els mitjans que disposi i consideri convenients perquè la informació arribi a les possibles persones interessades.

3.2.- En la difusió es farà esment de les característiques més rellevants de les finques ofertades o demandades. No s'esmentaran el nom de les persones ni les seves dades personals.

3.3.- La difusió de les ofertes i demandes de terra, en les diferents formes que pugui adoptar, es mantindrà mentre estigui vigent la seva inscripció en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat. En cas de suspensió provisional o revocació definitiva, l'Ajuntament retirarà l'oferta i/o demanda de la difusió.

4.- PROTECCIÓ DE DADES I CONFIDENCIALITAT

4.1.- L'Ajuntament s'obliga a complir amb les prescripcions que es prevegin a la normativa vigent en cada moment en matèria de protecció de dades de caràcter personal i, en especial les contingudes a la Llei Orgànica 15/1999 de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal i al Reglament de desenvolupament de la Llei de Protecció de Dades, aprovat per RD 1720/2007, de 21 de desembre.

4.2.- Les dades personals de les inscripcions del registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat només podran ser administrades per la persona responsable degudament designada.

4.3.- La persona responsable de registre només facilitarà la identitat i les dades d'una persona que tingui ofertes o demandes de terres en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat, quan informi personalment a una altra persona potencialment interessada en arribar a un acord d'arrendament d'una parcel·la de terra concreta a partir de les característiques i requeriments expressats en el formulari d'inscripció al registre.

4.4.- La persona sol·licitant d'inscripció al registre podrà expressar en el formulari i en qualsevol moment altres limitacions complementaries a la divulgació de les seves dades o dels seus requeriments en relació amb el possible arrendament.

4.5.- Una vegada revocada una inscripció, el formulari amb les dades serà destruït.

4.6.- D'acord amb el que preveu la normativa relativa a la protecció de dades de caràcter personal, les persones que tingui ofertes o demandes de terres inscrites al registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat podran exercir en qualsevol moment la facultat de demanar la modificació i revocació de la inscripció, tal i com es preveu en els punts 2.8 i 2.9 d'aquest protocol.

5.- APROVACIÓ, MODIFICACIÓ I DEROGACIÓ DEL PROTOCOL

5.1.- Aquest protocol serà vigent des de la seva aprovació en Ple de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat.

5.2.- La modificació o derogació del protocol correspon també al Ple de l'Ajuntament de Torrelles de Llobregat.

5.3.- En cas de derogació del protocol, es procedirà a la comunicació de l'acord a les persones que tinguin ofertes o demandes de terres inscrites en el registre del Banc de Terres de Torrelles de Llobregat.

2. Tenir un fons públic i privat de terres

Iniciatives privades

Cooperatives agràries

Gestionen terres de pagesos jubilats. Ex. Coop. Agrícola de Gratallops (Vinícola del Priorat)

VINICOLA DEL PRIORAT

Terra Franca

És una associació

no lucrativa nascuda l'any 2013

Accedim a la titularitat de finques rústiques mitjançant l'arrendament o adquisició, i donem suport a la pagesia que cerca finques per endegar el seu projecte agrícola o ramader.

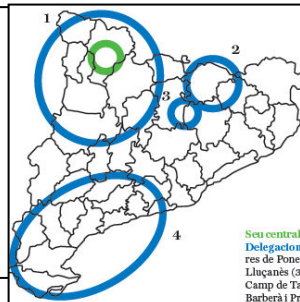

L'ESCOLA DE PAGESIA I ACTIVITAT PASTORAL

ESCOLA DE PASTORS DE CATALUNYA

Escola de Pastors

L'Associació Rurbans amb el Projecte Grípià treballa la dinamització de la pagesia en l'àmbit rural

Seu central Riap
Delegadors Alt Pirineu i Tàrragona de Ponent (1); Ripollès (2); Lluçanès (3) Terres de l'Ebre i Camp de Tarragona, Conca de Barberà i Priorat (4)

LUNES, 24 NOVIEMBRE 2014 VIVIR 7

CIUDADANOS

SARA SANS / PAU ECHAUZ
Tarragona / Lleida

Las cooperativas buscan fórmulas para asegurar la continuidad de las fincas ante el alud de jubilaciones

SOS para frenar el abandono del campo

to. "Incluso han venido propietarios que no son socios para que cuidemos sus tierras", explica Sabaté. La brigada empezó trabajando trece hectáreas que en pocas semanas se han convertido en veinte y la cifra va en aumento.

"Está desapareciendo una generación de familias de payeses y esta es una solución sostenible", afirma Sabaté. Así, la cooperativa se asegura la entrada de materia prima para su producción y, a la vez, se frena la proliferación de bosque y se mantiene el paisaje tradicional. Cuidado y cultivado. Este último aspecto no es baladí en una comarca como el Priorat, que impulsa la candidatura para que su paisaje agrario sea reconocido por la Unesco como Patrimonio de la Humanidad. Precisamente, la experiencia de la Cooperativa de Gratallops se expuso como ejemplo en unas jornadas organizadas por los impulsores

"Para el payés es muy triste ver cómo los matorrales invaden las fincas que ha trabajado toda su vida"

de la candidatura, que integra el Consell Comarcal del Priorat, la Diputació de Tarragona y la Associació Prioratista como representante de la sociedad civil.

Según el geógrafo Ignasi Aldama, profesor de la Universitat de Lleida, el abandono de fincas cultivadas, uno de los principales problemas de la agricultura catalana, es fruto del cambio de modelo agrario, que ha pasado de la agricultura familiar a la industrial. En este contexto se han creado empresas de servicio que cultivan la tierra pero muchas veces, el propietario no puede asumir el coste que representa contratarlas.

Unió de Pagesos reclama desde hace años la creación de un Banc de Terres que medie entre propietarios y payeses y el departamento de Agricultura y la Federación de Cooperativas Agràries asesora sobre arrendamientos.

El abandono afecta más al secano que al regadío, siempre más productivos. Y en las zonas donde los cultivos son rentables es habitual que otros socios más jóvenes de las propias cooperativas asuman las tierras de quienes se jubilan, pero el relevo generacional está en peligro en comarcas donde la tierra da poco beneficio.

"Hace tres años el Parlament cambió la ley para que las cooperativas pudieran contratar a trabajadores o enviar a personal propio de la cooperativa a favor de los socios, sin hacer un contrato de arrendamiento que comprometiera a los propietarios a seis o siete años, lo que para muchos es demasiado tiempo", explica Mar García, abogada de la Federación de Cooperativas Agràries. Es este modelo el que se impone en Tarragona, donde las propiedades suelen ser más pequeñas y costosas de trabajar que en Girona o Lleida, donde las fincas son mayores.

1984
1,3M
En 1984 las fincas cultivadas en Catalunya sumaban 1,3 millones de hectáreas.

2014
843.000
mientras que en el 2014, la tierra cultivada es de 843.000 hectáreas.

La brigada de payeses de la Vinícola del Priorat, en una finca cuyo propietario se ha jubilado

La agricultura familiar ha dado paso a la industrial; hay muy poco relevo generacional

contratos "a results". La entidad ha creado una brigada de payeses a sueldo que trabaja en las fincas cuyos propietarios se han jubilado. Los propietarios se comprometen a abonar pérdidas si se producen (hasta un máximo previamente calculado) y cobran los beneficios cuando los hay.

La iniciativa, que otras cooperativas catalanas también han puesto en marcha, ha sido un éxito.

Terra Franca, la oenegé de las fincas olvidadas

Ante la insuperable situación de abandono de fincas, han surgido algunas iniciativas sociales como la de Terra Franca, en Lleida. Esta oenegé recién creada plantea "ocupar" espacios agrarios en desuso para promover una agricultura respetuosa con el medio y, a la vez, que pueda tener una finalidad social.

Impulsada por ingenieros agrónomos, payeses y otros profesionales, esta entidad pretende actuar como intermediaria en la recuperación de espacios agrarios e impulsar de nuevo su cultivo pero con criterios ecológicos, para darle un valor añadido al producto final. "Somos una asociación sin ánimo de lucro y

queremos establecer nuevos modelos para la gestión del territorio entre personas o entidades sociales que quieren instalarse en el mundo rural y personas propietarias de fincas que aceptarían un proyecto agroecológico", afirma su portavoz, Clara Griera. La oenegé está todavía en rodaje y ahora trabaja en la mediación entre propietarios -la mayoría muy mayores- y agricultores jóvenes: "Buscamos un cambio en la forma de trabajar la tierra pero también dignificar el oficio del payés, que los cultivos sean rentables y que permitan a una familia que tenga ganas de vivir de la agricultura a que pueda hacerlo", añade.

Durante los últimos años el bosque ha ganado mucho terreno en numerosas comarcas

WIKI, COMA

2. Tenir un fons públic i privat de terres

Iniciatives privades

Associacions de ramaders

Fer intermediació entre ramaders i propietaris forestals. S'hi pot incorporar l'administració per determinats suports.

“Bons d'impacte social”

Contracte de serveis entre l'administració pública i un privat (físic o jurídic) proveïdor de serveis en que l'estalvi del servei que realitza respecta al que s'havia realitzat revertint en donar suport a l'activitat agrícola i/o ramadera.

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

POSSIBLES ACTUACIONS PER RECUPERAR CAMPS ABANDONATS		
Possible actuació administrativa i normativa reguladora	Idees clau	Aspectes competencials i de procediment
DECLARACIÓ DE FINCA MANIFESTAMENT MILLORABLE I EXPROPIACIÓ DE L'ÚS. Llei estatal 34/1979, de finques manifestament millorables.	Declaració administrativa respecte d'una finca agrícola que, essent susceptible d'explotació agrària, no s'exploti durant 2 anys. Una de les principals conseqüències de la declaració és la possible expropiació de l'ús de la finca. Aquesta expropiació no afecta la propietat de la finca, i es materialitza mitjançant l'arrendament forçós a favor de l'administració, per una durada de 12 anys. L'administració podrà explotar la finca directament mitjançant treballadors agrícoles o bé podrà cedir-la en subarrendament a cultivadors directes i personals.	La Generalitat, tot i tenir competències, no ha legislat sobre aquesta matèria. És d'aplicació la legislació estatal, que en alguns aspectes, sobretot procedimentals, ha quedat obsoleta. La viabilitat d'aquesta figura jurídica ha estat avalada pel Tribunal Constitucional, en Sentència de 26 de març de 1987. La competència correspon a l'administració de la Generalitat, a través d'un procediment força complex que no ha estat utilitzat a Catalunya.
ORDRES D'EXECUCIÓ PER LA CONSERVACIÓ DEL SÒL RURAL Arts. 7.1 i 9.1 Llei estatal 8/2007, del Sòl (caràcter bàsic), en relació amb l'article 189 Llei Urbanisme de Catalunya.	Mandat de l'administració dirigit als propietaris del terrenys rurals a fi d'obligar-los a mantenir els terrenys i les seves masses vegetals <i>"en condiciones de evitar riesgos de erosión, incendio, inundación, para la seguridad o salud públicas, daño o perjuicio a terceros o al interés general, incluido el ambiental; prevenir la contaminación del suelo, el agua o el aire y las inmisiones contaminantes indebidas en otros bienes y, en su caso, recuperarlos de ellas; y mantener el establecimiento y funcionamiento de los servicios derivados de los usos y las actividades que se desarrollen en el suelo"</i>.	La competència correspon, en general, a l'Ajuntament. El procediment és el propi de les tradicionals "ordres de execució", regulades a la legislació d'urbanisme i habituals a la pràctica municipal. En cas d'incompliment per part del destinatari de l'ordre, l'administració la podrà dur a terme a través del procediment d'execució subsidiària.
ADQUISICIÓ PREFERENT A FAVOR DE LA GENERALITAT. Llei 1/2008 de 20 de febrer de contractes de conreu, arts 43 i 44	Dret, d'adquisició preferent, en cas de determinades transmissions de finques rústiques o explotacions agràries. La possibilitat real d'exercir aquest dret per part de la Generalitat precisa d'un reglament que delimiti les demarcacions territorials afectades per aquesta preferència adquisitiva i fixi les condicions en què s'ha de produir l'exercici dels drets de tanteig i retracte.	El dret de retracte correspon a la Generalitat, que el pot exercir directament o per mitjà de les seves entitats o empreses públiques

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

POSSIBLES ACTUACIONS PER RECUPERAR CAMPS ABANDONATS		
Possible actuació administrativa i normativa reguladora	Idees clau	Aspectes competencials i de procediment
IMPOST SOBRE TERRES NO CONREADES Ley Andaluza de Reforma Agraria , articles 30 a 41; i altra legislació autonòmica citada en el dictamen.	Tribut establert a diverses comunitats autònomes el fet imposable del qual és la infrautilització de les terres. Una característiques del tribut és la seva finalitat extrafiscal, de tal manera que el criteri d'infrautilització es pot substituir per un altre o es pot definir de forma adequada a la finalitat extrafiscal perseguida amb la seva implantació	Les comunitats autònomes tenen competència per legislar en aquesta matèria, segons reconeix la Sentència del Tribunal constitucional de 26 de març de 1987. Per tant, el Parlament de Catalunya podria dictar una llei sobre el particular.
EXECUCIÓ SUBSIDIÀRIA Llei 30/92 de Règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Arts. 95, 96, 98 i concordants.	Mitjà d'execució forçosa dels actes administratius que imposen obligacions de fer no personalíssimes, que són aquelles que es poden dur a terme tant per la persona obligada com per tercers (per exemple, enderrocar una edificació, netejar un solar o finca, etc.). En cas d'incompliment per part de l'obligat, l'administració amb els seus propis mitjans o be encarregant-ho a tercers, realitza allò que ordena l'acte administratiu, requerint a l'obligat a pagar les despeses corresponents. En cas d'impagament, es passa a executar el deute a través del constrenyiment sobre el patrimoni del deutor.	La competència correspon a l'administració que ha dictat l'acte administratiu que s'incompleix. El procediment és habitual en la pràctica de les administracions públiques.

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D'ÚS AGRARI (DOGC 525)

•Títol vuitè **Finques** agrícoles subexplotades

Finca no és igual a parcel·la

Article 41. Les finques agrícoles que es declarin subexplotades tenen com a finalitat **l'augment de la producció agrària a Catalunya, i garantir la continuïtat de l'ocupació del territori** a través de l'activitat agrària i activitat econòmica associada.

Article 42. Concepte de finca agrícola subexplotada

42.1 Als efectes de la present llei, es considera com a **subexplotada aquella finca agrícola que no arribi a assolir almenys el 50% dels rendiments físics mitjans de les explotacions de la comarca** on estigui ubicada sempre que sigui per causes imputables als seus propietaris o usufructuaris.

Els rendiments s'han de quantificar d'acord amb les estadístiques oficials elaborades i publicades pel Departament competent en matèria d'agricultura i desenvolupament rural.

Cal entendre que fa referència als cultivadors no propietaris de les terres

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D'ÚS AGRARI (DOGC 525)

42.2 Igualment es considera com a finca agrícola subexplotada aquella en que es donin una o més d'una de les circumstàncies següents:

- a) *Sòls en procés de degradació* i sense aplicació de mesures correctores.
- b) **Sòls on les males pràctiques agràries** o usos inconvenients posin en perill collites, l'aprofitament de les parcel·les confrontants o el medi natural.
- c) **Sòls d'ús agrari que romanguin sense activitat agrària** durant tres anys consecutius, llevat que agronòmicament o mediambientalment es possibiliti o concorrin altres causes justificades.

42.3 Són considerades així mateix com a subexplotades **les finques agrícoles abandonades**. Als efectes d'aquesta llei, s'entenen com abandonades aquelles finques agrícoles en les quals no s'hi hagin practicat activitats d'explotació o conservació **en un període d'almenys cinc anys sense causa justificada**.

42.4 En els espais declarats com a espais naturals protegits, **les finques que es destinin a usos ambientals poden no ser declarades com a finques subexplotades**, encara que compleixin les condicions assenyalades en els apartats 1, 2 i 3 d'aquest article.

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D'ÚS AGRARI (DOGC 525)

43.1 Poden instar la declaració de finca agrícola subexplotada **les persones físiques que siguin agricultors professionals i les persones jurídiques que tinguin com objecte social l'explotació agrària de la terra**, mitjançant escrit dirigit al departament competent en matèria d'agricultura i desenvolupament rural, en el qual es descriguin les circumstàncies de la finca i **s'acompanyi d'una declaració de voluntat de fer-se càrrec de la seva explotació així com un pla d'explotació de la finca.**

41.2 **Es pot iniciar igualment un procediment d'ofici** quan s'aprecii, per part del departament competent en matèria d'agricultura i desenvolupament rural, la concurrència, en la finca de què es tracti, de les circumstàncies descrites en l'article 40.

Amb el pas d'avantprojecte a projecte aquest article desapareix. L'administració no tindrà instarà procediments d'ofici. Es fomenten les baralles entre propietaris i/o cultivadors

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D'ÚS AGRARI (DOGC 525)

[...]

43.3 Des de l'inici del procediment de la declaració de finca subexplotada el departament competent en matèria d'agricultura i desenvolupament rural, **promourà l'acord voluntari entre el/la propietari o propietària de la finca i la persona** o entitat que hagi sol·licitat l'inici del procediment, per tal que es posin d'acord per l'explotació de les finques objecte de l'expedient.

[...]

44.4 Poden ser beneficiaris de l'expropiació les persones físiques que siguin agricultors professionals i les persones jurídiques que tinguin com a objecte social l'explotació agrària de la terra.

No hi pot accedir nova pagesia. Es tanca l'oportunitat a persones (persona física) que volen incorporar-se a l'activitat agrària a no ser que es constitueixin en persona jurídica.

3. Desbloquejar terres de conreu no cultivades

PROJECTE DE LLEI DEL SÒL D'ÚS AGRARI (DOGC 525)

[...]

44.9 La durada de l'arrendament és de 10 anys.

Article 45. Mecanismes d'intermediació

El departament competent en matèria d'agricultura i desenvolupament rural pot **crear mecanismes d'intermediació per tal d'afavorir la continuïtat de l'activitat agrària en aquelles finques que deixin de ser explotades pel seu titular**. En aquest sentit, s'impulsaran fórmules de cessió d'ús que salvaguardin el dret de propietat i que permetin l'obtenció de rendes.

[...]

4. Acompanyament (coach) la nova pagesia

RELLEU GENERACIONAL

Existeix un altre perfil de jove amb vocació, però **sense origen agrari** directe... els seus pares no treballen en el sector agrari

Àrees rurals (41%) i urbanes (59%)

Formació universitària (63%)

No agrària (80%)

Agrària (20%)

Percentatge elevat de dones (57%)

Us habitual del correu electrònic (91%)

Web pròpia (63%)

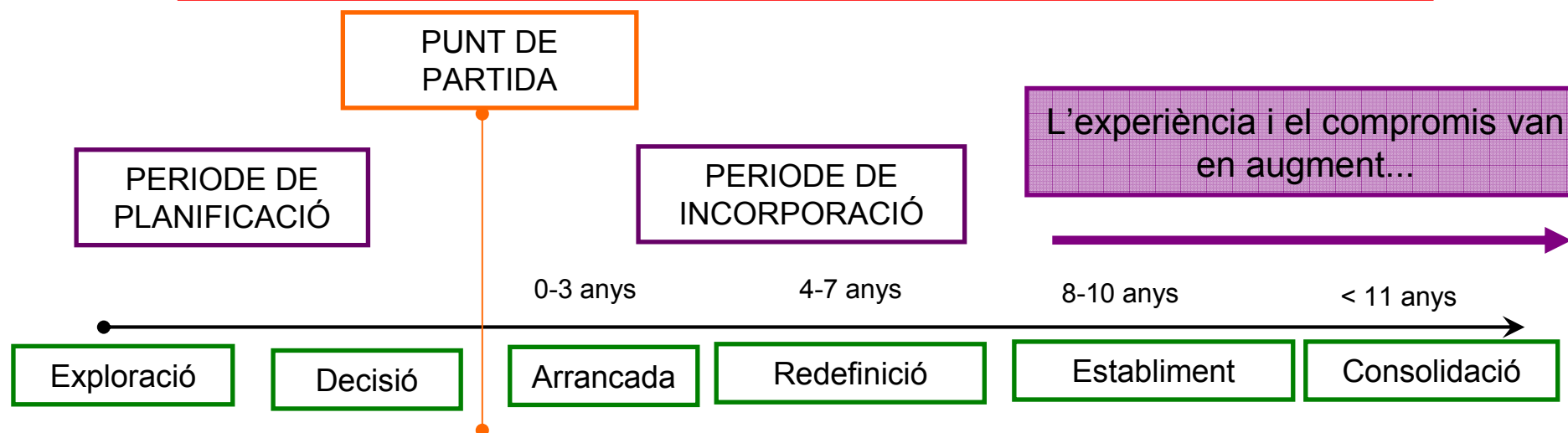
Pla d'empresa (56%)

Optimistes mirant el futur (81%)

4. Acompanyament (coach) la nova pagesia

RELLEU GENERACIONAL

EL CAMÍ PER SER PAGÈS/A

Cada FASE té unes necessitats específiques i diferents

Font: Neus Monllor (2010) La incorporació de joves al camp

Tornem a preguntar-nos

VOLEM PAGESIA?

... i continuem fent-nos preguntes

**SENSE PAGESIA I SENSE TERRA,
COM FAREM REALITAT
EL DRET AL MENJAR QUE HAURIA
DE FORMAR PART D'UNA FUTURA
CONSTITUCIÓ CATALANA?**

El dret de tot ciutadà a poder disposar i accedir als aliments necessaris per la seva vida a partir d'una dieta mediterrània sustentada en una combinació equilibrada i completa dels aliments, basada en productes frescos, saludables, locals i de temporada. Aquest dret comporta també el deure de tenir cura de reduir el malbaratament d'aliments a favor d'un consum responsable.

Dret comporta, també, reconèixer el model alimentari català, basat en una dieta mediterrània, com un bé col·lectiu i una valuosa herència cultural que cal transmetre a les generacions futures. A la vegada cal ser conscients que **la disponibilitat d'aliments és un fet estratègic** i, en conseqüència, les administracions públiques han de **fomentar la producció agrícola, ramadera i forestal com una activitat agroeconòmica** per tal de tenir la capacitat de produir aliments i matèries primeres necessàries per garantir les necessitats alimentàries de la població catalana.

Defensar el dret de la ciutadania a l'alimentació i assegurar una activitat agroekonòmica pròpia és el fonament per garantir:

- la **resiliència alimentària o capacitat de garantir un proveïment ordinari** i, en especial, un proveïment estratègic per fer front a potencials situacions de manca de subministrament extern d'aliments (crisis geopolítiques, crisis climatològiques, crisis sanitàries, etc.);

- la **sostenibilitat urbana o necessitat de reduir la petjada ecològica** derivada de la producció, transport, distribució i consum d'aliments i matèries primeres, tenint present que la importació de menjar té conseqüències negatives importants en termes de despesa energètica i emissions de gasos d'efecte hivernacle;

- la **seguretat alimentària i l'autosuficiència alimentària, on l'autoproveïment d'aliments sigui cada vegada major** i la pagesia pugui prendre les decisions del que vol i necessita produir (sobirania alimentària) amb la complicitat de la ciutadania.

**Aquest dret de tot ciutadà a poder
disposar i accedir als aliments necessaris
per la seva vida a partir d'una
dieta mediterrània,**

IMPLICA TERRA I PAGESIA

ÉS A DIR:

- ACCÉS A LA TERRA**
- RELLEU GENERACIONAL**

Aquest dret de tot ciutadà a poder
disposar i accedir als aliments necessaris
per la seva vida a partir d'una
dieta mediterrània.

**PENSEM, REPENSEM, I FINS I TOT MALPENSEM,
PERÒ PER SOBRE DE TOT ACTUEM**

IMPLICA TERRA I PAGESIA

ÉS A DIR:

- ACCÉS A LA TERRA**
- RELLEU GENERACIONAL**